

DZIENNIK URZĘDOWY

GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

Warszawa, dnia 31 marca 1963 r.

Nr 3

Poz. 12 — 16

TREŚĆ:

ZARZĄDZENIA

- Poz. 12. Zarządzenie nr 21 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 19 lutego 1963 r. w sprawie zasad kursowego szkolenia w organizacjach społecznych działających w dziedzinie kultury fizycznej i turystyki 29
- Poz. 13. Zarządzenie nr 23 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 19 lutego 1963 r. w sprawie nadania statutu Muzeum Kultury Fizycznej i Turystyki 30
- Poz. 14. Zarządzenie nr 29 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 25 lutego 1963 r. zmieniające zarządzenie nr 184 z dnia 24 października 1962 r. w sprawie doszkolenia zawodowego pracowników instytucji i organizacji turystycznych podporządkowanych GKkFiT oraz podlegających jego nadzorowi 32

Str.

- Poz. 15. Zarządzenie nr 39 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 23 marca 1963 r. w sprawie wytycznych rozwoju poszczególnych dyscyplin sportu w latach 1963—65 33

PISMA OKOLNE

- Poz. 16. Pismo okólne nr 5 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 1 marca 1963 r. w sprawie ograniczenia kosztów delegacji (podróży) w sprawach kultury fizycznej i turystyki 45

KOMUNIKATY

- Wykaz ogłoszonych aktów normatywnych wchodzących w zakres działania lub zainteresowania jednostek resortu kultury fizycznej i turystyki 46

12.

ZARZĄDZENIE Nr 21

PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU
KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

z dnia 19 lutego 1963 r.

w sprawie zasad kursowego szkolenia w organizacjach społecznych działających w dziedzinie kultury fizycznej i turystyki.

Na podstawie § 4 ust. 3 w związku z § 1 ust. 1 pkt 7 i 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania GKkFiT oraz form nadzoru w zakresie kultury fizycznej i turystyki nad instytucjami i organizacjami (Dz. U. Nr 38, poz. 224) — zarządza się, co następuje:

§ 1.

Zarządzenie normuje zasady wynagradzania wykładowców oraz pracowników administracyjnych zatrudnionych doraźnie na podstawie umowy zlecenia na obozach, kursach, zgrupowaniach i kursokonferencjach, zwanych dalej „kursami”, organizowanych przez organizacje społeczne działające w dziedzinie kultury fizycznej i turystyki, zwane dalej „organizacjami”.

§ 2.

Ustala się trzy kategorie kursów:

- do I-szej kategorii zalicza się kursy organizowane przez władze organizacji o zasięgu ogólnopolskim,
- do II-ej kategorii zalicza się kursy organizowane przez jednostki wojewódzkie (okręgowe) organizacji o zasięgu

ogólnopolskim, oraz organizacje o zasięgu lokalnym działające na terenie co najmniej jednego województwa,

3) do III-ej kategorii zalicza się kursy organizowane przez jednostki powiatowe organizacji o zasięgu ogólnopolskim oraz organizacje o zasięgu lokalnym nie wymienione w pkt 2.

§ 3.

- Wykładowcy zatrudnieni na kursach otrzymują godzinowe wynagrodzenie w wysokości do:

Kategoria kursu	Rodzaj zajęcia	złoty ch	
		Samodzielni pracownicy nauki, st. wykładowcy, wykładowcy*)	Pozostali
I	wykład	75	60
	ćwiczenia praktyczne i seminaria	60	45
II	wykład	65	35
	ćwiczenia praktyczne i seminaria	50	30
III	wykład	55	25
	ćwiczenia praktyczne i seminaria	40	20

*) w rozumieniu ustawy o szkolnictwie wyższym.

2. Jeżeli godziny wykładów oraz ćwiczeń praktycznych i seminariów prowadzone przez wykładowcę przekraczają łącznie:
  - 1) 4 godziny dziennie — stawka godzinowa dalszych wykładów oraz ćwiczeń praktycznych i seminariów ulega obniżeniu o 20%,
  - 2) 28 godzin w ciągu całego kursu — stawka godzinowa dalszych wykładów oraz ćwiczeń i seminariów ulega obniżeniu o 50%.
3. Jeżeli ćwiczenia praktyczne i seminaria połączone z wykładami, prowadzone są bez wyraźnego podziału na godziny lekcyjne i trwają dłużej niż 8 godzin łącznie, wykładowca otrzymuje wynagrodzenie zryczałtowane w wysokości do 250 zł za dobę.
4. Wynagrodzenie wykładowcy, o którym mowa w ust. 3, nie może przekroczyć kwoty 750 zł w ciągu całego kursu.

§ 4.

Na kursach obejmujących co najmniej 50 godzin szkolenia członkowie komisji egzaminacyjnej otrzymują łącznie dla wszystkich członków komisji od jednego egzaminowanego następujące wynagrodzenie:

- 1) na kursach I-szej kategorii — 18 zł,
- 2) na kursach II-jej kategorii — 14,60 zł,
- 3) na kursach III-jej kategorii — 9 zł.

§ 5.

1. Koszty przejazdu wykładowcy pokrywa organizator kursu zgodnie z zarządzeniem Nr 49 Przewodniczącego GKKFiT z dnia 17 marca 1961 r. w sprawie należności za czas podróży lub delegacji w sprawach kultury fizycznej i turystyki (Dz. Urz. GKKFiT Nr 1, poz. 7 oraz Nr 4, poz. 39).
2. Przyjeżdżającym na kurs wykładowcom, którzy prowadzić będą zajęcia przez czas dłuższy niż jeden dzień, przysługuje zakwaterowanie na takich samych zasadach, z jakich korzystają uczestnicy kursu.

§ 6.

1. Pracownicy administracyjni zatrudnieni na kursach otrzymują następujące miesięczne wynagrodzenie:

Stanowisko	liczba uczestników kursu	
	do 25	ponad 25
	złoty ch	
Kierownik kursu	1.250	1.400
Sekretarz kursu pracownik administracyjny	850	1.250

2. Wysokość uposażenia zmniejsza się proporcjonalnie do okresu zatrudnienia.

§ 7.

Pracownikom administracyjnym kursu, niezależnie od wynagrodzenia określonego w § 6, przysługuje zakwaterowanie oraz zwrot kosztów przejazdu na takich samych warunkach, z jakich korzystają uczestnicy kursu.

§ 8.

1. Pracownikom zatrudnionym w organizacjach społecznych, które są organizatorami kursu, delegowanym na

kurs w charakterze wykładowcy lub do pełnienia czynności administracyjnych na kursie, nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie (§ 3 i § 6).

2. Pracownicy, o których mowa w ust. 1, mogą w miejscach diet otrzymywać wyżywienie na takich samych warunkach, z jakich korzystają uczestnicy kursu.
3. Osobom wykonującym społecznie obowiązki administracyjne na kursie przysługuje zwrot utraconych zarobków zgodnie z przepisami rozdziału VI zarządzenia nr 49 Przewodniczącego GKKFiT z dnia 17 marca 1961 r. w sprawie należności za czas podróży lub delegacji w sprawach kultury fizycznej i turystyki (Dz. Urz. GKKFiT Nr 1, poz. 7 oraz Nr 4, poz. 39).

§ 9.

Lekarze, pielęgniarki, masażyści, bibliotekarze oraz inni pracownicy zatrudnieni na stanowiskach nie wymienionych w zarządzeniu wynagradzani są zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach wydanych przez Przewodniczącego GKKFiT, a w przypadku braku takich przepisów zgodnie z zasadami obowiązującymi w odpowiednich państwowych jednostkach organizacyjnych.

§ 10.

Przepisy zarządzenia mają odpowiednie zastosowanie do:

- 1) kursów organizowanych przez terenowe komitety kultury fizycznej i turystyki prezydiów rad narodowych dla trenerów, przewodników turystycznych, sędziów sportowych, ratowników i działaczy organizacji, a w szczególności:
  - a) w stosunku do wykładowców na kursach organizowanych przez WKKKFiT — przepisy § 2 pkt 2 zarządzenia,
  - b) w stosunku do wykładowców na kursach organizowanych przez P(M)KKFiT — przepisy § 2 pkt 3 zarządzenia;
- 2) kursów organizowanych przez Państwowe Przedsiębiorstwo Imprez Sportowych dla trenerów, przewodników turystycznych, sędziów sportowych, ratowników i działaczy organizacji, a w szczególności w stosunku do wykładowców na tych kursach należy stosować przepisy § 2 pkt 1 zarządzenia.

§ 11.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 1963 r.

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
(—) Włodzimierz Reczek

13.

ZARZĄDZENIE Nr 23

PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU
KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

z dnia 19 lutego 1963 r.

w sprawie nadania statutu Muzeum Kultury Fizycznej i Turystyki.

Na podstawie art. 50 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz. U. Nr 10, poz. 48) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Nadaje się Muzeum Kultury Fizycznej i Turystyki statut stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2.

Traci moc zarządzenie nr 16 Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej z dnia 10 lutego 1960 r. w sprawie zmiany regulaminu organizacyjnego Muzeum Kultury Fizycznej.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania, z mocą od 1 stycznia 1963 r.

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
(—) Włodzimierz Reczek

Załącznik do zarządzenia nr 23 Przewodniczącego GKKFiT z dnia 19 lutego 1963 r. (poz. 13).

STATUT

MUZEUM KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

§ 1.

Muzeum Kultury Fizycznej i Turystyki, zwane w dalszym ciągu „Muzeum”, działa na podstawie:

- 1) ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz. U. Nr 10, poz. 48),
- 2) przepisów niniejszego statutu.

§ 2.

Muzeum jest jednostką organizacyjną podległą Głównemu Komitetowi Kultury Fizycznej i Turystyki.

§ 3.

Siedzibą Muzeum jest m. st. Warszawa.

§ 4.

Muzeum jest instytucją, która gromadzi, przechowuje, konserwuje i udostępnia dobra w zakresie kultury fizycznej i turystyki, prowadzi badania naukowe i działalność oświatową w zakresie ustalonym statutem, a także współdziała w upowszechnianiu kultury fizycznej i turystyki z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami o podobnych celach.

§ 5.

Dla wykonania zadań określonych w § 4 Muzeum w szczególności:

- 1) gromadzi systematycznie i planowo muzealia kultury fizycznej i turystyki,
- 2) sporządza dokumentację naukową, inwentaryzuje i kataloguje zgromadzone muzealia,

- 3) zabezpiecza i konserwuje zgromadzone muzealia,
- 4) organizuje i prowadzi badania naukowe,
- 5) eksponuje muzealia w formie wystaw stałych, czasowych i objazdowych,
- 6) prowadzi akcję oświatową, wykorzystując w tym celu środki masowego oddziaływania,
- 7) publikuje inwentarze, katalogi, sprawozdania oraz wyniki badań.

§ 6.

1. Na czele Muzeum stoi Dyrektor odpowiedzialny za działalność Muzeum.
2. Dyrektora Muzeum powołuje i odwołuje Przewodniczący Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki.

§ 7.

W Muzeum tworzy się następujące komórki organizacyjne:

- 1) Dział Naukowo-Badawczy,
- 2) Dział Oświatowo-Propagandowy,
- 3) Referat Administracyjny,
- 4) Pracownia Techniczno-Konserwatorska,
- 5) Magazyn Zbiorów.

§ 8.

W Muzeum działają:

- 1) Rada Muzealna,
- 2) Komisja Zakupów.

§ 9.

1. Do zakresu działania Dyrektora należy:

- 1) kierowanie działalnością Muzeum,
  - 2) reprezentowanie Muzeum na zewnątrz,
  - 3) kierowanie działalnością komórek organizacyjnych Muzeum,
  - 4) wykonywanie obowiązków z tytułu zwierzchnictwa służbowego nad pracownikami Muzeum,
  - 5) wykonywanie obowiązków określonych przepisami szczególnymi.
2. W okresie nieobecności Dyrektora zastępuje go Kierownik Działu Naukowo-Badawczego.

§ 10.

1. Do podstawowego zakresu działania Działu Naukowo-Badawczego należy:

- 1) opracowywanie planów i programów pracy naukowej,
- 2) gromadzenie, dokumentacja i opracowywanie naukowe zbiorów,
- 3) opracowywanie scenariusza ekspozycji stałej i wystaw czasowych,

- 4) prowadzenie naukowych inwentarzy, katalogów i kartotek zbiorów muzealnych,
  - 5) przechowywanie obiektów muzealnych w sposób zgodny z wymogami naukowymi i konserwatorskimi,
  - 6) prowadzenie ewidencji obiektów wypożyczonych bądź znajdujących się w opracowywaniu naukowym, konserwacji lub ekspozycji.
2. Działowi Naukowo-Badawczemu podlega Magazyn Zbiorów.

§ 11.

Do podstawowego zakresu działania Działu Oświatowo-Propagandowego należy:

- 1) opracowywanie planów pracy oświatowej i propagandowej Muzeum,
- 2) realizowanie ekspozycji stałej i wystaw czasowych,
- 3) oprowadzanie zwiedzających i organizowanie frekwencji,
- 4) zabezpieczanie obsługi radiowej, prasowej i filmowej,
- 5) organizowanie odczytów i propaganda Muzeum,
- 6) nadzorowanie transportu zbiorów, montażu i demontażu ekspozycji stałej oraz wystaw czasowych.

§ 12.

Do podstawowego zakresu działania Referatu Administracyjnego należy:

- 1) zabezpieczenie zbiorów przed pożarem, kradzieżą, zniszczeniem lub uszkodzeniem,
- 2) organizowanie transportu zbiorów,
- 3) montaż i demontaż wystaw,
- 4) pełnienie czynności administracyjnych,
- 5) zaopatrzenie Muzeum oraz prowadzenie magazynu materiałów gospodarczych i biurowych,
- 6) wykonywanie obowiązków w zakresie finansowo-gospodarczym, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 13.

Do podstawowego zakresu działania Pracowni Techniczno-Konserwatorskiej należy wykonywanie prac konserwatorskich oraz technicznych związanych z muzealnymi pracami naukowo-badawczymi i oświatowo-propagandowymi, inwentaryzacjami i ekspozycjami.

§ 14.

1. Rada Muzealna jest organem doradczym i opiniotwórczym Dyrektora Muzeum.
2. Przewodniczącego oraz członków Rady Muzealnej w ilości 11—17 osób powołuje Dyrektor Muzeum za zgodą Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki.
3. Rada Muzealna składa się z:
  - 1) przedstawiciela Ministerstwa Kultury i Sztuki,
  - 2) przedstawicieli Działu Naukowo-Badawczego oraz Działu Oświatowo-Propagandowego Muzeum,
  - 3) specjalistów z dziedzin związanych z działalnością naukową i oświatową Muzeum.

§ 15.

Do zakresu działania Rady Muzealnej należy:

- 1) opiniowanie i wnioskowanie w sprawach podstawowych kierunków działania Muzeum,

- 2) inicjowanie prac naukowo-badawczych w zakresie działalności Muzeum,
- 3) rozpatrywanie zasadniczych zagadnień dotyczących działalności wystawowej i dydaktycznej Muzeum,
- 4) opiniowanie działalności rzeczowej i sprawozdań Muzeum,
- 5) rozważanie spraw wniesionych przez Dyrektora Muzeum.

§ 16.

Szczegółową organizację i tryb pracy Rady Muzealnej określa regulamin organizacyjny uchwalony przez Radę Muzealną i zatwierdzony przez Dyrektora Muzeum.

§ 17.

1. Do zakresu działania Komisji Zakupów należy opiniowanie i szacowanie eksponatów nabywanych do zbiorów muzealnych.
2. Komisja Zakupów działa na podstawie odrębnych przepisów wydanych przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki.

§ 18.

Szczegółowy zakres działania komórek organizacyjnych oraz zakres czynności poszczególnych pracowników Muzeum określi regulamin organizacyjny zatwierdzony przez Dyrektora Muzeum.

§ 19.

Zasady finansowania Muzeum określają odrębne przepisy.

14.

ZARZĄDZENIE Nr 29**PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU
KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI**

z dnia 25 lutego 1963 r.

zmieniające zarządzenie nr 184 z dnia 24 października 1962 r. w sprawie doszkolenia zawodowego pracowników instytucji i organizacji turystycznych podporządkowanych GKKFiT oraz podlegających jego nadzorowi.

§ 1.

W zarządzeniu nr 184 Przewodniczącego GKKFiT z dnia 24 października 1962 r. w sprawie doszkolenia pracowników instytucji i organizacji turystycznych podporządkowanych GKKFiT oraz podlegających jego nadzorowi (Dz. Urz. GKKFiT Nr 10, poz. 50) wprowadza się następującą zmianę:

W § 6 ust. 3 po wyrazach „osób, które” dodaje się wyrazy: „posiadają pełne średnie wykształcenie, stwierdzone świadectwem, oraz”.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
(—) **Włodzimierz Reczek**

15.

ZARZĄDZENIE Nr 39

PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU
KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

z dnia 23 marca 1963 r.

w sprawie wytycznych rozwoju poszczególnych dyscyplin
sportu w latach 1963/65.

Na podstawie § 4 ust. 3 w związku z § 1 ust. 1 pkt 1 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 sierpnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki oraz form nadzoru w zakresie kultury fizycznej i turystyki nad instytucjami i organizacjami (Dz. U. Nr 38, poz. 224) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustala się wytyczne rozwoju poszczególnych dyscyplin sportu w latach 1963—65 w brzmieniu stanowiącym załącznik do zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
(—) Włodzimierz Reczek

Załącznik do zarządzenia nr 39
Przewodniczącego GKKFiT z dnia
23 marca 1963 r. (poz. 15).

WYTYCZNE

rozwiju poszczególnych dyscyplin sportu w latach 1963/65.

Ocena aktualnej sytuacji polskiego sportu znalazła swój wyraz w uchwale Podkomitetu Kultury Fizycznej GKKFiT z dnia 24 listopada 1961 r. Podkomitet zatwierdził wówczas kierunkowe wytyczne dla dalszej pracy polskich związków sportowych, pionów, federacji, terenowych komitetów kultury fizycznej i klubów, stawiając jako główne zadanie — równoległe propagowanie i rozwijanie masowego uprawiania sportu przez młodzież i starszych oraz dalsze podnoszenie poziomu wyczynu sportowego.

Zatwierdzając kalendarz sportowy, jako plan działalności wszystkich ogniw ruchu sportowego na rok 1962, Podkomitet KF stwierdził brak polityki sportowej, wyrażającej się w dysproporcjach rozwoju poszczególnych gałęzi sportu, w nieuwzględnieniu wartości społecznej masowych i tanich dziedzin sportu, jak również w żywiołowym kształtowaniu proporcji między wysokim wyczynem a masowym upowszechnieniem wielu dziedzin sportu — decydujących o poziomie masowej kultury fizycznej.

Dlatego też Podkomitet KF zobowiązał Radę Sportu wraz z Departamentem Sportu do dokonania szczegółowej analizy metod i form pracy w każdej dyscyplinie sportu i usta-

lenia wytycznych państwowej polityki w dziedzinie organizacyjnej, szkoleniowej, systemu rozgrywek i zawodów, kalendarza sportowego oraz finansowania działalności dla każdej dyscypliny sportu oddzielnie". Podkomitet KF stwierdził dalej, że wytyczne te staną się — po ich zatwierdzeniu przez Prezydium GKKFiT — obowiązującą podstawą opracowania planów pracy na r. 1963 i najbliższe lata we wszystkich ogniwach ruchu sportowego.

Dla skutecznej realizacji określonej polityki sportowej niezbędne jest zbadanie istniejącej sytuacji organizacyjnej w sporcie, w którym istnieje wiele ośrodków dyspozycji i finansowania. Resorty, piony, federacje prowadzą działalność sportową w oparciu o własne potrzeby i na podstawie własnych statutów. W takiej sytuacji związki sportowe nie mogą spełniać w pełni roli koordynatora poczynań w dziedzinie ich dyscyplin sportowych.

Dlatego też niezbędna jest koordynacja państwowego kierownictwa sportu dla opracowania właściwych planów rozwoju i działalności poszczególnych dziedzin sportu w ramach przyjętej polityki.

Konieczność objęcia kulturą fizyczną największych rzesz społeczeństwa zmusza do przeanalizowania wartości poszczególnych dziedzin sportu z punktu widzenia ich przystępności, taniości, ich wartości zdrowotnej jak i wycnowawczej. Specjalnej opieki wymagają również sporty stanowiące część składową poszczególnych form wychowania fizycznego jak np. gimnastyka i gry ruchome dla rekreacji, kajakarstwo, narciarstwo i kolarstwo dla turystyki, czy piwkanie, które wybiega swymi walorami nawet poza zasięg wychowania fizycznego.

W toku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że wśród czynników, wpływających hamująco na prawidłowy rozwój upowszechniania i podnoszenia poziomu sportu występują w głównej mierze trzy momenty:

- polskie związki sportowe nie mogą w swym obecnym ustawieniu organizacyjnym spełniać w dostatecznej mierze roli koordynatora poczynań wszystkich ogniw ruchu sportowego w danej dyscyplinie sportu, związki mają zbyt mało wpływu na zamierzenia pionów i federacji w tej dziedzinie sportu;
- niektóre polskie związki sportowe zbyt niewiele się interesują do spraw wyczynu sportowego, odrywając się od terenu, nie zwracając dostatecznej uwagi na zagadnienia szkolenia i doszkalania kadry instruktorsko-trenerskiej, sędziowskiej i organizacyjnej, na sprawy organizacji większej ilości imprez i zawodów w terenie itp.;
- w większości ogniw ruchu sportowego przyjmuje się niesłusznie w szkoleniu, organizacji i finansowaniu sportu metody i zasady, które są sensowne i celowe jedynie w odniesieniu do czołówki na wysokim poziomie międzynarodowym; przejawia się to zarówno w tendencji różnych ogniw ruchu sportowego do przesadnej rozbudowy systemu rozgrywek, zwłaszcza przesadnej rozbudowy systemu ligowego w grach zespołowych i w sportach indywidualnych, przejawia się to też w tendencjach do stosowania kosztownych i uciążliwych metod treningu specjalistycznego nawet w stosunku do początkujących sportowców oraz stosowania jednakowych metod organizacyjnych, szkoleniowych i finansowych w różnych dyscyplinach sportu, niezależnie od ich aktualnego zasięgu i możliwości rozwoju, wartości wychowawczych i zdrowotnych oraz poziomu i znaczenia międzynarodowego.

Dodatkowym czynnikiem ujemnym jest nieuzasadnione rozpraszanie środków finansowych na niektóre dotacje, dzięki którym w sposób mniej lub bardziej sztuczny utrzymuje się w Polsce działalność niektórych polskich związków sportowych i bardzo nielicznych sekcji w klubach, w dyscyplinach sportu, nie mających żadnego naturalnego oparcia w jakichkolwiek środowiskach społecznych ani też żadnego godnego uwagi poziomu sportowego.

W tej sytuacji na czoło zagadnień, wymagających uregulowania — wraz z ustaleniem wytycznych rozwoju poszczególnych dyscyplin sportu w Polsce — wybija się sprawa wyraźnego określenia roli poszczególnych ogniw (związki, piony, federacje) w naszej strukturze sportu.

Z tych przyczyn rola czynnika wytyczającego generalnie kierunki rozwojowe poszczególnych dyscyplin sportu oraz czynnika koordynującego działalność resortów i instytucji (pionów i federacji) w tej mierze musi pozostać nadal w GKKFiT i jego bezpośrednich organach, jak:

- organ stanowiący w sprawach kultury fizycznej i sportu Podkomitet Kultury Fizycznej,
- organ fachowo-doradczy w sprawach sportu — Rada Sportu GKKFiT,
- organ wykonawczy i koordynacji bieżącej — Departament Sportu GKKFiT.

Nie umniejsza to znaczenia związków sportowych, które z natury swego ścisłego przeznaczenia i fachowości mogą być głównym inicjatorem polityki w swej dziedzinie sportu, zarówno na terenie bezpośredniego zasięgu jak i w pionach i federacjach.

W ramach ogólnej państwowej polityki sportowej pod kierunkiem i przy koordynacji wyżej wymienionych trzech organów GKKFiT — kierownicza i inicjująca rola związku może się przejawiać w:

- 1) opracowywaniu wspólnie z pionami i federacjami planów rozwoju danej dyscypliny sportu (problem istotny zwłaszcza w odniesieniu do podstawowych sportów, których rozwój wiąże się nierozdzielnie z upowszechnieniem kultury fizycznej i podnoszeniem zdrowotności społeczeństwa).
- 2) koordynacji poczyniń i działania wszystkich ogniw ruchu sportowego na odcinku danej dyscypliny sportu.
- 3) ustaleniu przepisów i zasad uprawiania danej dyscypliny sportu, ustaleniu najważniejszych i najcelowszych systemów zawodów i rozgrywek mistrzowskich wszystkich szczebli i wszystkich kategorii zawodniczych oraz przeprowadzania tych zawodów w ramach ustalonego kalendarza sportowego.
- 4) prowadzenie szkolenia kadry sędziowskiej oraz współpraca z pionami, federacjami, z PKOl i z komitetami kf. w dziedzinie szkolenia i doszkalania kadry instruktorskiej i trenerskiej (zwłaszcza na odcinku programów w szkolenia oraz fachowych wykładów).
- 5) reprezentowanie danej dyscypliny sportu na zewnątrz w sportowym ruchu międzynarodowym, opieka nad kadrą narodową i olimpijską, przygotowywanie reprezentacji państwowych na spotkania międzynarodowe, mistrzostwa Europy oraz na Igrzyska Olimpijskie (w tym przedmiocie bardzo istotne są właściwe formy współpracy związków z PKOl, określone uchwałą GKKFiT nr KF-2/61 z dnia 24 listopada 1961 roku).

W oparciu o powyższe oraz biorąc pod uwagę realne możliwości organizacyjne i finansowe ruchu sportowego — Główny Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki ustala poniższe wytyczne dla poszczególnych dyscyplin sportu na lata 1963 — 1965 dla wszystkich ogniw ruchu sportowego, w tym również resortów, instytucji i organizacji masowych, działających na polu kultury fizycznej. Wytyczne stają się kierunkową wskazówką w dziedzinie:

- wysokości nakładów finansowych na rozwój poszczególnych dyscyplin sportu, przy uwzględnieniu specyficznych potrzeb i zainteresowań różnych środowisk,
- planowania i realizacji kierunków rozbudowy bazy urządzeń sportowych i produkcji sprzętu sportowego,
- szkolenia kadry trenersko-instruktorskiej, sędziowskiej i organizacyjnej,
- struktury kalendarza sportowego i planu działalności organizacyjno-szkoleniowej.

Wytyczne są obowiązujące na okres lat 1963—1965. Wydaje się celowe, aby po zakończeniu pięcioletniego cyklu spartakiadowego, zakończonego w r. 1964 Centralną Spartakiadą 1000-lecia oraz po Igrzyskach Olimpijskich w Tokio — dokonać w roku 1965 ponownej analizy i oceny sytuacji w poszczególnych dyscyplinach sportu i wysunąć nowe wnioski na dalszy okres.

Należy dodać, że dla prawidłowego wytyczenia w przyszłości dróg rozwoju kultury fizycznej w ogóle oraz poszczególnych dyscyplin sportu — konieczne jest znaczne uaktywnienie i przyspieszenie tempa różnych kierunków badań naukowych, poświęconych problematyce sportowej. Wielką rolę ma tu do wypełnienia szczególnie w okresie najbliższych 2 lat Instytut Naukowy Kultury Fizycznej oraz katedry i zakłady naukowe AWF i WSWF.

Wytyczne dla poszczególnych dyscyplin sportu na lata 1963—1965 ustala się następująco:

1. Basseball

Basseball (palant) jest grą regionalną, popularną zaledwie w kilku powiatach województw katowickiego i opolskiego. Mimo pewnych prób w tej dziedzinie, gra ta nie wzbudziła szerszego zainteresowania w innych terenach kraju.

Wnioski:

1. Nie ma uzasadnienia ani potrzeby centralnego dotowania dyscypliny.
2. Działalność powinna posiadać charakter wyłącznie społeczny, pod nadzorem terenowych komitetów k.f.

2. Boks

Charakter tej dyscypliny nie kwalifikuje jej do nieograniczonego upowszechnienia. Niemniej boks cieszy się wybitną popularnością i swoim zasięgiem obejmuje wiele ośrodków na terenie całego kraju. Polski boks zdobył sobie wysoką pozycję międzynarodową. Nakłady ze strony pionów i federacji znacznie przewyższają dotację GKKFiT, ponadto dochody własne sekcji bokserkiej w klubach są znaczne. Hamująco a nawet szkodliwie na rozwój zawodników wpływa wadliwy system rozgrywek, wymagający od bokserów dużej ilości startów — co uniemożliwia racjonalne szkolenie, a zwłaszcza przygotowanie czołówki.

Wnioski:

1. Rozwój boksu należy popierać w ośrodkach posiadających po temu warunki i możliwości. Boks reprezentuje wartości mogące mieć poważne znaczenie dla zdyskwalifikowania młodzieży o dużej bojowości. Charakter tej dyscypliny wymaga zachowania warunków zabezpieczenia ochrony zdrowia przez wzmoczoną opiekę lekarską oraz przepracowania w tym sensie przepisów w zakresie startów i walki na ringu.
2. Należy zreformować system rozgrywek w kierunku:
  - a) zabezpieczenia właściwych okresów szkoleniowych dla zawodników na wszystkich poziomach zaawansowania (w szczególności I-sza liga),
  - b) ustalenia maksymalnie dopuszczalnej ilości startów dla jednego zawodnika rocznie.
3. Piony i federacje powinny uzgadniać z PZB swe zamierzenia w dziedzinie szkoleniowej, kalendarza sportowego i finansów, przeznaczonych na tę dyscyplinę.
4. Specjalnym zadaniem dla PZB jest stałe podnoszenie kwalifikacji kadry szkolącej i sędziowskiej.
5. Do czołówki tego zespołu i najbliższego zaplecza należy stworzyć warunki zapewniające utrzymanie wysokiej pozycji międzynarodowej (PZB, PKOl).

3. Gimnastyka sportowa

Gimnastyka posiada stare tradycje w kraju i w prostych formach spełnia ważną rolę w podnoszeniu sprawności fizycznej. Dotyczy to zarówno ćwiczeń gimnastycznych jako podstawowego elementu usprawnienia młodzieży szkolnej, rekreacji dla starszych, czy wreszcie przygotowania do uprawiania sportu zawodniczego we wszystkich dyscyplinach sportowych.

W sensie czysto sportowym jest to jednak dyscyplina bardzo trudna, wymagająca dla osiągnięcia wysokiego poziomu wielu lat żmudnej pracy treningowej.

Z tego względu gimnastyka sportowa nie może szeroko się rozwijać i ogranicza się w zasadzie do działalności kilku okręgów. Poziom międzynarodowy — średni. Wysokie wyspecjalizowanie ruchu w gimnastyce sportowej oraz tradycyjne formy zawodów wpływają na zmniejszenie zainteresowania i zasięgu tego sportu. Pogłębienie tego stanu jest związane dodatkowo z niedostatkiem i konserwatyzmem kadry szkolącej. Ponadto prężność organizacyjna i zasięg zostały osłabione w wyniku sztucznego podziału na dwa odrębne związki (gimnastyczny i akrobacyjny).

Wnioski:

1. Z uwagi na to, że elementy gimnastyki wchodzą w skład powszechnej kultury fizycznej dorosłych i objęte są programem wf w szkole — gimnastyka w bardziej popularnych formach powinna być szeroko upowszechniona. Zagadnienie to powinny podjąć wszystkie organizacje i instytucje, szeroko popularyzując ćwiczenia rekreacyjne w zakładach pracy, w domach wczasowych, na koloniach letnich itp.
2. Należy przywrócić jedność organizacyjną gimnastyki przez połączenie dwu odrębnych związków.
3. Należy rozszerzyć zasięg gimnastyki na ośrodki dotychczas zaniedbane.

4. Należy podjąć radykalne kroki zmierzające do podniesienia kwalifikacji i unowocześnień metod pracy kadry szkolącej czołówkę oraz wykorzystywać w maksymalny sposób terenową kadrę nauczycieli w.f. — absolwentów WSWF-ów — dla rozwoju popularnych form gimnastyki na terenie całego kraju.
5. Dla lepszego wykorzystania istniejących możliwości rozwojowych gimnastyki należy zacieśnić współpracę PZGS z pionami i federacjami, a szczególnie ze Szkolnym Związkiem Sportowym.
6. Pomoc i opieka nad zawodnikami czołówki winna być uwarunkowana konkretnymi postępowaniami (dotyczy zwłaszcza reprezentacji męskiej).

4. Hokej na lodzie

Hokej na lodzie jest grą o dużych wartościach sportowych i widowiskowych. W związku ze stałą rozbudową lodowisk sztucznych staje się sportem, który może być uprawiany bez mała przez cały rok. W naszym kraju hokej na lodzie posiada wieloletnie tradycje i dużą popularność, chociaż po wojnie wykazywał stagnację na skutek przestarzałych metod treningowych. Nie rozwiązane są jeszcze do końca trudności w zakresie bazy, sprzętu i kosztów organizacyjnych. Dlatego też polski hokej wykazuje wolniejsze tempo rozwoju w stosunku do innych krajów europejskich.

Wnioski:

1. Koniecznym jest znalezienie w najbliższym czasie rozwiązania odnośnie produkcji krajowego sprzętu odpowiedniej jakości i w cenach dostępnych dla klubów i sekcji.
2. Należy uznać za słuszny system rozgrywek czołówki (I-sza liga), dający gwarancję podniesienia poziomu. System rozgrywek zaplecza, w szczególności młodzieży, należy oprzeć na zasadzie terytorialnej (ośrodki).
3. Przyjęty w szkoleniu czołówki kierunek wykorzystania doświadczeń międzynarodowych (zagraniczni trenerzy) oraz zajęcie się głównie młodzieżą — powinien być konsekwentnie kontynuowany.
4. W związku z lokalizacją najbliższych Igrzysk Olimpijskich i mistrzostw świata w Europie, celowym jest objęcie opieką (PKOl) czołówki hokejowej z założeniem szkolenia głównie w warunkach krajowych.
5. Ze względu na walory widowiskowe tego sportu i wysokie nakłady inwestycyjne — hokej powinien dążyć do samowystarczalności.

5. Hokej na trawie

Hokej na trawie uprawiany jest szerzej na terenach województwa poznańskiego i częściowo śląskiego, w niektórych innych woj. istnieją tylko pojedyncze zespoły. Mimo prób, dyscyplina ta nie przyjęła się w innych dzielnicach kraju ze względu na brak tradycji, sprzętu i odpowiednich boisk. Ustalenie pozycji międzynarodowej hokeja na trawie jest trudne, gdyż w dyscyplinie tej nie przeprowadza się mistrzostw Europy i świata — jest ona jedynie objęta programem Igrzysk Olimpijskich. Na podstawie spotkań międzynarodowych dyscyplinę hokeja na trawie można określić jako należącą do czołówki europejskiej.

Wnioski:

1. Hokej na trawie należy traktować jako dyscyplinę regionalną, nie ma potrzeby dążyć do jej upowszechnienia w całym kraju.
2. Przyjęty przez PZHT system rozgrywek ograniczający się do I-szej ligi i rozgrywek terenowych w okręgach, na terenie których jest szerzej uprawiany, należy uznać za słuszny.
3. Szkolenie w tej dyscyplinie należy oprzeć na warunkach krajowych, przy ograniczonej liczbie sprawdzianów międzynarodowych.

6. Jeździectwo

Jeździectwo posiada w Polsce bogate tradycje. W okresie powojennym utrzymywane było dotychczas sztucznie, wyłącznie w sensie wyczynu sportowego. Nie posiadało możliwości rozwojowych zarówno z braku krytych ujeżdżalni, jak i możliwości finansowych ze strony pionów i federacji. Poziom międzynarodowy jeździectwa w skokach słaby, a w WKKW — średni. Ośrodek w Poznaniu nie zdał egzaminu sportowego i nie stał się samowystarczającym, mimo, że od 1957 roku zgodnie z uchwałą GKKFiT miał zwiększać swoje dochody ze sprzedaży koni, aby w ten sposób z roku na rok zmniejszać dotację ze strony GKKFiT. Brak planowej polityki spowodował, że dotacja ta wcale nie została zmniejszona. Ogólnie, całość działalności jeździeckiej dotowana była prawie wyłącznie przez GKKFiT.

Wnioski:

1. PZJ powinien oprzeć swoją działalność na klubach LZS opartych o stadniny państwowe oraz kluby pionu wojskowego i pionu M.S.W.
2. Ośrodek w Poznaniu winien zgodnie z projektami PZJ ulec likwidacji, przy przekazaniu koni do najlepszych sekcji LZS-u, pionu wojskowego i Gwardii.
3. Dotacja na jeździectwo ze strony GKKFiT może być tylko uzupełnieniem nakładów finansowych Ministerstwa Rolnictwa i Ministerstwa Handlu Zagranicznego, zainteresowanych w hodowli konia sportowego oraz pionu LZS, wojskowego i MSW — utrzymujących sekcje w tej dyscyplinie w niektórych klubach.

7. Judo

W ostatnich latach Judo zdobyło sobie dość szeroką popularność wśród młodzieży. Czołówka tego sportu reprezentuje jeszcze słaby poziom międzynarodowy.

Wnioski:

1. Ze względu na zainteresowanie tą dyscypliną wśród młodzieży należy popierać ten sport — ograniczając jednak jego działalność do warunków krajowych, przy prowadzeniu szkolenia podstawowego przez kluby i związki.
2. Dotacja GKKFiT powinna obejmować w pierwszym rzędzie szkolenie kadr szkółących.

8. Kajakarstwo

Kajakarstwo we wszystkich swoich formach posiada sprzyjające warunki rozwoju w kraju. Może stać się za-

równy atrakcyjnym środkiem turystyki, jak i wypoczynku po pracy i nauce. Ten kierunek rozwoju może stać się platformą szerszego napływu do sportu kajakowego. Sport kajakowy, odznaczający się wybitnymi walorami dla rozwoju fizycznego, jest jeszcze ograniczony w swoim zasięgu — co znajduje wyraz w zbyt małej liczbie klubów i w wąskim zapleczu. Czołówka kajakowa reprezentuje niezły poziom międzynarodowy przy tendencji do wzrostu.

Wnioski:

1. Należy uznać dotychczasową działalność PZK, idącą w kierunku masowego rozwoju sportowego i turystycznego, za słuszną.
2. Należy zwrócić większą uwagę pionów i federacji na konieczność rozszerzenia działalności w tej dyscyplinie poprzez zwiększenie ilości ośrodków, zaopatrzenie ich w sprzęt i zabezpieczenie finansowe w ramach ogólnopolskiego planu, opracowanego przez PZK i zatwierdzonego przez GKKFiT.
3. Czołówkę należy otoczyć opieką (PKOl, PZK) i stworzyć jej możliwości kontaktów z zagranicą.

9. Kolarstwo

Możliwości produkcyjne i stosunkowo niewysokie koszty sprzętu kolarskiego popularnego stwarzają warunki dla rozwoju dostępnej turystyki i masowego sportu kolarskiego. Dlatego też dyscyplina ta stała się masową i popularną wśród młodzieży. Szerokiemu rozwojowi kolarstwa wyczynowego w kraju nie sprzyja zbyt drogi sprzęt wyczynowy i wysokie koszty organizacji imprez, zwłaszcza wieloetapowych. Niedostateczny wzrost poziomu międzynarodowego wpływał z braku skryształizowanych koncepcji szkoleniowych i braku konsekwencji w realizacji przyjętych założeń. Zbyt mało uwagi zwracano na rozwój kolarstwa torowego i wykorzystania go również dla celów szkoleniowych w kolarstwie szosowym. Kadra szkoląca na poziomie niewystarczającym.

Wnioski:

1. Kolarstwo, rozwijające się zarówno w miastach jak i na wsi, powinno mieć zapewnione warunki rozwoju w ramach planów uzgodnionych między pionami i federacjami a PZKOl w dziedzinie szkolenia, kalendarza sportowego i finansów. W planach tych należy położyć większy niż dotąd nacisk na popularne imprezy turystyczne i organizację mniej kosztownych jednodniowych wyścigów.
2. PZKOl poza wyczynem powinien rozszerzać nadal działalność w dziedzinie turystyki kolarskiej i organizacji masowych imprez kolarskich na rowerach turystycznych.
3. PZKOl winien konsekwentnie realizować plan szkolenia, zmierzający do podniesienia poziomu kolarstwa wyczynowego, zarówno dla kolarstwa szosowego, jak i torowego oraz opracować plan rozwoju całości kolarstwa i przedstawić go do zatwierdzenia do GKKFiT.
4. Jednym z podstawowych zadań PZKOl winna być kontynuacja szkolenia i doszkalania kadry instruktorsko-trenerskiej.
5. Czołówka tego sportu powinna zostać otoczona opieką (PKOl i Związek).

10. Lekka atletyka

Walorem lekkiej atletyki jest naturalny ruch i możliwości uprawiania jej w początkowych formach w najbardziej prymitywnych warunkach i przy minimum sprzętu. Dlatego też jest ona dyscypliną masową — posiadającą warunki dla szerokiego rozwoju, posiada w Polsce duże i dawne tradycje.

Wchodzi do programu w.f. w szkole. Dzięki właściwej organizacji szkolenia czołówki lekka atletyka osiągnęła wysoki poziom międzynarodowy. Poziom ten jest jeszcze zróżnicowany i obok silnych punktów istnieją konkurencje zanizone. Ze strony pionów i federacji nakłady na tę dyscyplinę są jeszcze zbyt małe, chociaż przeszło dwukrotnie większe od dotacji GKKFiT.

Wnioski:

1. Utrzymanie poziomu i dalszy rozwój lekkiej atletyki uzależnione są od:
  - a) pełnego zaopatrzenia terenu w popularny sprzęt,
  - b) modernizacji bazy szkoleniowej,
  - c) dostosowanie systemu szkolenia do rozszerzonej bazy i zwiększonego napływu młodzieży,
  - d) zwiększonego dopływu kadr szkoleniowych dla czołówki i najszerzego zaplecza.
2. Lekka atletyka jako sport podstawowy wymaga opracowania przez PZLA w ścisłej współpracy z resortami, pionami i federacjami planu rozwoju tej dyscypliny z uwzględnieniem następujących warunków:
  - a) przepracowania systemu rozgrywek drużynowych przy zasadzie terytorialnej dla niższych szczebli,
  - b) oparcia szkolenia specjalistycznego o ośrodki terenowe, posiadające odpowiednią bazę techniczną i kadrę szkoleniową,
  - c) postawienia zadania posiadania w każdej konkurencji olimpijskiej reprezentantów na poziomie międzynarodowym oraz odpowiedniego zaplecza,
  - d) przepracowania polityki startów czołówki, uwzględniającej proporcję między startami reprezentacji i mittingami, w kierunku zabezpieczenia rozwoju większej ilości zawodników,
  - e) ustalenia polityki startów dla juniorów bez ich zbyt- nego przeciążania,
  - f) szkolenia i doszkalania kadr trenersko-instruktor- skich głównie w celu uzupełnienia niedostatków na terenie szkolnym i akademickim,
  - g) celowości wydatkowania środków finansowych na poszczególne zamierzenia, a w szczególności na koszt- owne imprezy międzynarodowe (np. Memoriał Ku- socińskiego i deficytowe mecze),
  - h) dalszego rozwoju tradycyjnych imprez masowych, stałego rozszerzenia ich zasięgu i wzbogacenia pro- gramu.

Plan ten wraz z zabezpieczeniem środków finansowych ze strony resortów, pionów i federacji winien być za- twierdzony przez GKKFiT.

11. Łucznictwo

Łucznictwo posiada w kraju duże tradycje (Polska była organizatorem Międzynarodowej Federacji Łuczniczej). W dziedzinie wyczynu wymaga odpowiednich torów i dro-

giego sprzętu importowanego. Nakłady pionów i federacji kształtują się zaledwie na poziomie dotacji GKKFiT. Poziom międzynarodowy czołówki kobiet — średni, mę- czyzn — słaby.

Wnioski:

1. Ze względu na możliwość uprawiania łucznictwa od wczesnej młodości do późnego wieku — należy pro- stymi formami łucznictwa zainteresować w większym stopniu młodzież szkolną, harcerstwo i TKKF.
2. Z uwagi na perspektywę uzyskania pewnego poziomu zarówno u mężczyzn jak i u kobiet, po ujednoczeniu metod treningowych, opartych o wszechstronne przy- gotowanie i zapewnienie odpowiednich baz — należy szkolenie czołówki oprzeć o warunki krajowe przy nie- znacznej liczbie kontaktów międzynarodowych.

12. Łyżwiarstwo figurowe

Tę dyscyplinę sportu rozpatrywać należy w dwu aspek- tach:

1. Jazda na łyżwach jest wyjątkowo zdrową i wartości- wą formą ruchu na świeżym powietrzu w okresie zi- my, możliwą do uprawiania w prostych formach w skali dość masowej, zarówno w mieście jak i na wsi; te popularne formy łyżwiarstwa figurowego możliwe są do uprawiania od najwcześniejszego dzieciństwa aż do wieku dojrzałego.
2. Łyżwiarstwo figurowe w formach wyczynowych jest sportem bardzo trudnym, wymagającym ogromnej ilości pracy treningowej, niezbędnej dla osiągnięcia wyso- kiego poziomu.

Polski Związek Łyżwiarstwa Figurowego prowadzi, jak dotychczas, jedynie wąską działalność, ograniczając swe zainteresowania do wyczynu, skupiającego niewielką liczbę zaawansowanych zawodników oraz pewną liczbę dziecię- cych szkółek łyżwiarstwa figurowego.

Poziom sportowy jest słaby, mimo stale rozszerzającej się bazy sztucznych lodowisk. Przyczyną tego są wysokie koszty uprawiania tej dyscypliny w stosunku do możli- wości klubów, błędy organizacyjne, utrudniające właściwy nabór talentów, braki szkoleniowe oraz odpływ szeregu zaawansowanych zawodników do zawodowych rewii lodo- wych. Nakłady federacji są stosunkowo niewielkie, tylko nieznacznie przekraczają dotacje GKKFiT.

Wnioski:

1. Łyżwiarstwo figurowe w formach masowych winno być propagowane i rozwijane jak najszerzej w oparciu o naturalne i sztuczne lodowiska i ślizgawki, jako zdro- wa i pożyteczna forma ćwiczeń ruchowych w okresie zimy, dostępna dla dzieci, młodzieży i starszych. Głów- ną rolę winno tu spełniać szkolnictwo, LZS i TKKF, przy fachowej pomocy związku. Te masowe formy łyżwiarstwa figurowego winny równocześnie stanowić podstawę szkoły jazdy na łyżwach, dla dostarczenia młodego narybku do wyczynowego uprawiania wszyst- kich 3 dyscyplin sportu łyżwiarskiego: łyżwiarstwo figu- rowe, łyżwiarstwo szybkie i hokej na lodzie.
2. Łyżwiarstwo figurowe w formach sportowych winno rozwijać się w oparciu o ośrodki, związane ze sztucz- nymi lodowiskami.

3. Należy podjąć systematyczne szkolenie kadry instruktorsko-trenerskiej.
4. Szkolenie czołówki winno być prowadzone w warunkach krajowych, przy corocznych nielicznych kontaktach kontrolnych z najbliższymi sąsiadami, jak ZSRR, NRD, CSRS, od których wiele możemy się w tej dyscyplinie nauczyć.

13. Łyżwiarstwo szybkie

Łyżwiarstwo szybkie w naszych warunkach klimatycznych nie posiada naturalnych możliwości rozwoju, które pozwoliłyby na prawidłowe ustawienie całorocznego treningu. Poziom czołówki męskiej słaby, kobiet — średni. Wyniki czołówki kobiet uzyskane zostały w dużym stopniu dzięki szkoleniu za granicą. Dotacja GKKFiT znacznie przewyższa nakłady ze strony pionów i federacji.

Wnioski:

1. Traktując ten sport jako dyscyplinę o ograniczonym zasięgu — należy szkolenie oprzeć o warunki krajowe.
2. Z uwagi na aktualnie reprezentowany poziom i przygotowania do Igrzysk Olimpijskich w 1964 roku w Innsbrucku, czołówkę kobiet należy otoczyć odpowiednią opieką, zabezpieczając w okresie do Olimpiady możliwości szkolenia za granicą.

14. Motorowodny sport

Sport motorowodny posiada w wyczynie bardzo ograniczone możliwości rozwoju z uwagi na drogi sprzęt i brak silników krajowych wysokiej jakości. Stąd nikkie zainteresowanie tą dyscypliną ze strony pionów i federacji, a nakłady z ich strony są zaledwie równo dotacji GKKFiT. Poziom międzynarodowy wyczynu — średni. Istnieją równocześnie pewne możliwości rozwoju turystyki motorowodnej, w oparciu o prywatnych posiadaczy sprzętu i rozwijającą się produkcję krajową silników przyczepnych do kajaków i motorówek.

Wnioski:

1. Wysiłki PZMW skierować w pierwszym rzędzie na organizację turystyki motorowodnej.
2. Szkolenie czołówki oprzeć o warunki krajowe przy ograniczonej tylko ilości kontaktów zagranicznych.

15. Narciarstwo

Narciarstwo w najszerszym pojęciu należy uznać jako dyscyplinę masową posiadającą wybitnie walory zdrowotne, rekreacyjne i turystyczne. Brak odpowiednio przygotowanych terenów (popularnych tras, małych skoczni, wyciągów, oświetlenia) oraz niedostateczna ilość i stosunkowo drogi sprzęt powodują, że nie są wykorzystane wszystkie istniejące możliwości dla szerokiej popularyzacji tego sportu. Uprawianie narciarstwa zostało połączone głównie z wyjazdem w góry (Zakopane, Szczyrk) — co ogranicza niesłusznie zasięg tej dyscypliny. Po roku 1951 działalność PZN-u ograniczona została do opieki wyłącznie nad wyczynem, między innymi w wyniku przejęcia spraw upowszechnienia i turystyki narciarskiej przez KTN, PTTK. W tej sytuacji PZN stał się organizacją, zrzeszającą pra-

wie wyłącznie kluby i sekcje, zajmujące się narciarstwem kwalifikowanym, co siłą rzeczy zawęziło tę działalność do 2 — 3 okręgów — w szczególności do Zakopanego. Sport narciarski posiada w kraju poważne tradycje. Wyniki czołówki ocenia się naogół jako niezadowolające, za wyjątkiem skoków, w których zawodnicy osiągnęli poziom międzynarodowy.

Wnioski:

1. Narciarstwo, jako podstawowa dyscyplina wśród sportów zimowych, związana ponadto ściśle z rozwojem turystyki zimowej wymaga opracowania przez PZN w ściślejszej współpracy z zainteresowanymi resortami, pionami, federacjami i organizacjami ogólnopolskiego, długofalowego planu rozwoju narciarstwa, zatwierdzonego przez GKKFiT i uwzględniającego zwłaszcza:
  - a) przystąpienie do organizowania ośrodków narciarskich w innych dzielnicach kraju — poza Zakopanem i Śląskiem — celem maksymalnego wykorzystania warunków krajowych (uwzględniając możliwości terenowych rad narodowych, ośrodków wczasowych itp.);
  - b) koordynację wykorzystania istniejących obiektów narciarskich, będących w gestii różnych organizacji i instytucji;
  - c) rozszerzenie szkolenia nauczycieli i instruktorów jazdy na nartach;
  - d) koordynację poczynań wszelkich organizacji i instytucji w dziedzinie narciarstwa, zwłaszcza koordynację środków finansowych, zaopatrzenia w sprzęt oraz metod szkolenia.
2. W działalności sportowej PZN należy stosować bardziej celowe wydatkowanie środków na poszczególne zamierzenia, w szczególności należy dążyć do zmniejszenia wydatków na kosztowne imprezy międzynarodowe (wyjazdy zagraniczne i Memoriał im. Br. Czecha) — celem wygospodarowania środków na popularne imprezy i pracę masową.
3. Czołówka sportowa i utalentowane zaplecze, zarówno w narciarstwie klasycznym, jak i alpejskim, powinna być otoczona opieką szkoleniową (Związek i PKOl). Należy przeanalizować dotychczasowe metody w tej dziedzinie, opracować konkretne długofalowe plany (cykl 4-letni) i konsekwentnie je realizować.

16. Pięciobój nowoczesny

Pięciobój nowoczesny jest sportem utrzymywanym od szeregu lat w sposób sztuczny. Nie posiada żadnych możliwości rozwojowych (brak zainteresowania innych pionów i federacji poza MON-em) — ani zaplecza. Poziom międzynarodowy w wyniku wycofania się kilku zawodników obniżył się wyraźnie po Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie.

Wnioski:

1. W zasadzie dyscyplina ta nie odpowiada ustalonym kryteriom, nie ma więc w tej sytuacji podstaw do dotowania Związku.
2. Działalność w tej dyscyplinie może być kontynuowana w ramach działalności sportowej MON-u, a reprezentację pięcioboju na zewnątrz należy powierzyć jednemu z klubów wojskowych (WKS „Legia”), przy ewentualnej współpracy z PKOl-em.

17. Piłka nożna

Piłka nożna jest dyscypliną o wielkiej popularności wśród społeczeństwa oraz masowo uprawiana. Masowemu dopływowi młodzieży do piłki nożnej nie towarzyszy jednak równomierny dopływ kadry szkoleniowców — szczególnie kadry o wysokich kwalifikacjach oraz kadry organizatorów i działaczy.

W piłce nożnej występują jeszcze ujemne zjawiska wpływające na morale zawodników jak np. stwarzanie demoralizujących bodźców materialnych, kaperownictwo (b. często poprzez środowiska pozasportowe) oraz niesłuszne tendencje do udzielenia pomocy materialnej piłkarzom w zespołach wszystkich szczebli niezależnie od poziomu.

W systemie szkoleniowym szczególnie zespołów klas niższych istnieją tendencje stosowania treningu wyspecjalizowanego I i II ligi. W treningu zespołów klas niższych mało uwagi, a także czasu przeznaczają się na ogólne sprawnościowe przygotowanie sportowe. Równocześnie zawodnicy klas niższych b. często odrywani są od pracy i nauki tak w okresie letnim jak i zimowym.

Kadra trenerska najczęściej oceniana jest na podstawie aktualnej sytuacji drużyn w tabelach — co nie stwarza możliwości długofalowej pracy, podnoszenia poziomu fachowego i powoduje zbyt dużą płynność kadr.

Ilość i poziom kadr sędziowskich są niezadowolające. Stwierdzić jednak należy, że w ostatnim okresie PZPN widzi te problemy i stara się je stopniowo rozwiązywać.

Podniesienie poziomu piłkarstwa wymaga:

1. Uaktywnienia działalności wychowawczej działaczy, szkoleniowców i sędziów w celu stworzenia wspólnego frontu dla poprawy poziomu wychowawczego i moralnego piłkarzy (między innymi zdobywanie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych).
2. Stworzenie warunków dla szkolenia nowych instruktorów i trenerów w ilości odpowiadającej zapotrzebowaniu (ze średnim i wyższym wykształceniem) — w szczególności należy rozszerzyć zasięg specjalizacji w piłce nożnej w Akademii WF w Warszawie, jak i w pozostałych wyższych uczelniach w celu powiększenia składu kadry nauczającej oraz pobudzenie zainteresowania pionów i federacji dla fundowania stypendiów na okres studiów.
3. Uporządkowanie spraw finansowo-gospodarczych, a między innymi:
  - a) przeanalizowania systemu rozgrywek i zreformowania w kierunku obniżenia ich kosztów,
  - b) przeanalizowania systemu pomocy zawodnikom i zreformowania go w kierunku dostosowania form i zakresu pomocy do indywidualnej sytuacji zawodników i reprezentowanego poziomu sportowego,
  - c) opracowania przepisów i regulaminów dotyczących przynależności organizacyjnej piłkarzy w sposób zapobiegający kaperownictwu.
4. Opracowania i wprowadzenia systemu szkolenia zabezpieczającego wszechstronny rozwój zawodników, dostosowanego do poziomu (klas) i wieku (trampkarze i juniorzy).

W tym celu należy:

— ustalić normy maksymalnego obciążenia startowego dla piłkarzy różnych klas dla zapewnienia możliwości szkoleniowych,

— uwzględnić w szkoleniu piłkarzy — zwłaszcza początkujących stosowanie sportów uzupełniających (przynajmniej innych gier).

5. Należy podjąć wszelkie wysiłki w kierunku zwiększenia ilościowego i podniesienia poziomu kadr sędziowskich.
6. Uwzględniając słuszne interesy klubowe, należy jednak zapewnić możliwość jak najlepszego przygotowania reprezentacji państwowych — przy zapewnieniu pełnej opieki czołowce.

18. Piłka koszykowa

Piłka koszykowa zawiera wiele wartości mających wpływ na rozwój fizyczny i wychowanie w kolektywie, uprawiana jest przez młodzież i zyskuje w kraju coraz większą popularność u publiczności. Ujęta jest w programach w szkół. Odczuwa się jednak niedostatek masowych, tradycyjnych imprez w tej dyscyplinie, które stanowiłyby platformę dla bliższej współpracy PZKosz z młodzieżą uprawiającą tę dyscyplinę, a zwłaszcza uczącą się młodzieżą — co miałyby również wpływ na większe zaktywizowanie koszykówki wśród dziewcząt. Szeroki rozwój koszykówki hamowany był w ostatnich latach przez zbyt rozbudowany i kosztowny system rozgrywek ligowych. Sytuacja na tym odcinku uległa poprawie na skutek wprowadzonych przez PZKosz, zmian w ostatnim okresie. Występuje jeszcze zjawisko niewykorzystania zaawansowanych koszykarzy, opuszczających szkołę średnią na skutek niedostatecznej ilości klubowych sekcji koszykówki w terenie. Nakłady na ten sport ze strony pionów i federacji są duże. Umiejętności techniczne i taktyczne czołówki — uwzględniając częściowo jej odmłodzenie — są na dobrym poziomie międzynarodowym, występują jeszcze u czołówki pewne braki w ogólnym rozwoju fizycznym większości zawodników.

Wnioski:

1. Koszykówka jako sport podstawowy i masowy wymaga opracowania przez PZKosz, w ścisłej współpracy z pionami i federacjami (w szczególności ze Szk. Związkiem Sportowym) planu umasowienia i rozwoju tej dyscypliny z uwzględnieniem następujących warunków:
  - a) wprowadzenia systemu masowych imprez młodzieżowych (chłopców i dziewcząt) przy ścisłej współpracy PZKosz ze Szkolnym Związkiem Sportowym i z AZS,
  - b) opracowania planu rozwoju koszykówki (sekcji w terenie) mającego na celu zapewnienie dalszego rozwoju dla młodych zawodników i zawodniczek opuszczających szkoły — (w porozumieniu PZKosz z pionami),
  - c) uwzględnienia w kalendarzach imprez dla klas niższych rozgrywek w okresie letnim na otwartych boiskach.
2. Należy zsynchronizować system rozgrywek wszystkich szczebli, aby w miarę możliwości nie kolidowały one z obowiązkami szkolnymi (dotyczy to między innymi sesji egzaminacyjnej).
3. W szkoleniu koszykarzy i koszykarek należy w szerszym stopniu uwzględnić wszechstronny rozwój fizyczny.
4. Czołowce tego sportu należy stworzyć wszechstronne możliwości rozwoju — przy czym kalendarz rozgrywek mistrzowskich powinien zapewnić dla przygotowania reprezentacji pełny cykl szkoleniowy.

19. Piłka ręczna

Piłka ręczna ze względu na swój charakter, jak i warunki, w których można ją uprawiać — posiada wszelkie możliwości stania się grą masową. Między innymi podkreślić należy łatwość i tani koszt przygotowania obiektów i sprzętu, zwłaszcza do gry na otwartym powietrzu oraz stosunkowo prostą technikę gry. Dlatego też w ostatnich latach notuje się wyjątkowo dynamiczny rozwój piłki ręcznej w całym kraju, jakkolwiek najwyższy wyczyn grupuje się głównie na Górnym Śląsku i w woj. opolskim. Ze względu na walory tego sportu, wprowadzono go do programów w szkole i wojska. Poziom międzynarodowy czołówki — średni. Stwierdzić przy tym należy, że na świecie piłka ręczna 11-osobowa traci swą popularność na korzyść 7-osobowej, uprawianej na balach.

Wnioski:

1. Należy popierać szeroki masowy rozwój piłki ręcznej, uprawianej szczególnie na otwartych boiskach, przy czym należy uwzględniać szerokie możliwości rozwojowe tej dyscypliny na terenie szkół i na wsi.
2. Perspektywy rozwojowe piłki ręcznej należy widzieć w uprawianiu 7-osobowej piłki ręcznej dla mężczyzn i kobiet uprawianej przede wszystkim na otwartych boiskach, a w miarę możliwości również w halach oraz 11-osobowej tylko dla mężczyzn — uprawianej na boiskach otwartych. Powyższe winno znaleźć swój wyraz w systemach rozgrywek wszystkich klas. Nie ma podstaw dla popierania rozwoju 11-osobowej piłki ręcznej kobiet.
3. Należy zwrócić większą niż dotychczas uwagę na szkolenie i doszkolenie kadry trenersko-instruktorskiej.
4. Należy kontynuować słuszny kierunek ścisłej współpracy Związku Piłki Ręcznej z władzami szkolnymi i wojskiem.
5. Czołówkę należy otoczyć opieką, a ze względu na jej średni poziom międzynarodowy szkolenie oprzeć o warunki krajowe, przy uwzględnieniu niezbędnej liczby kontaktów międzynarodowych szkoleniowo uzasadnionych (bez 11-osobowej piłki ręcznej kobiet).

20. Piłka siatkowa

Piłka siatkowa należy do gier, które uprawiać można masowo, bez specjalnego przygotowania, w każdym wieku i w najbardziej naturalnych warunkach. W kraju siatkówka posiada szczególną popularność i tradycję w sensie gry masowej i w zakresie wyczynu sportowego. Uznana została przez władze szkolne jako gra podstawowa w programie w.f. szkoły. Organizowane imprezy o charakterze masowym (Puchar CRZZ, Puchar „Dziennika Ludowego”, studencka liga międzyuczelniana i rozgrywki szkolne) należy uznać za słuszny kierunek, a na który Związek powinien mieć coraz większy wpływ. Poziom międzynarodowy czołówki — dobry.

Wnioski:

1. Dyscyplinie tej należy zabezpieczyć dalszy pełny rozwój przy współpracy PZPS z resortami, pionami, federacjami i organizacjami.

2. W systemie rozgrywek mistrzowskich należy dążyć do ich dalszego uterenowienia, to znaczy rozgrywki na szczeblu centralnym ograniczyć jedynie do I-szej ligi, rozgrywki niższych klas prowadzić w okręgach.
3. Czołówce należy zapewnić wszechstronne możliwości rozwoju — przy czym kalendarz rozgrywek mistrzowskich powinien zapewnić dla przygotowania reprezentacji pełny cykl szkoleniowy.

21. Pływanie

Pływanie jest jedną z podstawowych dyscyplin, poza wysokimi walorami, sprzyjającymi rozwojowi fizycznemu — posiada ono poważne wartości utylitarne. Dlatego też ujęte jest w programach w.f. szkoły i wojska. Jednak w stosunku do potrzeb stopień realizacji zadań stojących przed tą dyscypliną sportu jest chyba najniższy wśród wszystkich dyscyplin uprawianych w kraju. Wynika to w głównej mierze z faktu — że w naszych warunkach klimatycznych właściwy rozwój pływactwa uzależniony jest od następujących elementów:

- a) odpowiedniej ilości i rozmieszczenia sieci pływalni i kąpielisk otwartych z podgrzewaną wodą oraz pływalni krytych,
- b) przyjęcia właściwych proporcji wykorzystania urządzeń pływackich dla potrzeb kąpieliskowych i podstawowego nauczania pływania z jednej strony, a sportu pływackiego z drugiej strony,
- c) odpowiedniego wykorzystania wód naturalnych dla potrzeb nauki pływania i kąpeli (zwłaszcza w czasie kolonii i obozów letnich oraz wczasów),
- d) odpowiedniej ilości nauczycieli pływania, trenerów i instruktorów.

Poziom wyczynu pływackiego w Polsce jest niski — zwłaszcza w pływaniu i w piłce wodnej (w skokach do wody nieco wyższy). Powodem tego stanu jest:

- a) brak dostatecznych możliwości treningowych dla klubów i czołówki,
- b) zbyt późna specjalizacja wśród młodzieży,
- c) niski poziom szkolenia

Wnioski:

1. Problem pływania w najszerszym pojęciu ma znaczenie państwowe. Naukę pływania podjąć winny wszystkie instytucje, w ramach Ogólnopolskiego Komitetu Upowszechniania Pływania.
2. Szeroko należy wykorzystać na naukę pływania kolonie i obozy letnie oraz wszelkie formy wczasów.
3. Podstawowym warunkiem rozwiązania tego problemu jest jednak możliwość podjęcia odpowiednich decyzji inwestycyjnych w dziedzinie szybkiej rozbudowy sieci pływalni krytych, pływalni na wodach naturalnych.
4. Jednym z podstawowych zadań PZP jako organizacji współdziałającej w ramach Ogólnopolskiego Komitetu Upowszechniania Pływania winno być szkolenie kadr nauczycieli i instruktorów nauki pływania oraz ratowników.
5. W zakresie wyczynu przed PZP stoi zadanie opracowania w porozumieniu z pionami oraz instytucjami mającymi w swej gestii pływalnie — realnego planu rozwoju i podniesienia poziomu przy uwzględnieniu istnie-

jących możliwości. Plan ten powinien być zatwierdzony przez GKKFiT i obejmować zagadnienia dotyczące:

- a) dążenia do zwiększenia ilości sekcji pływackich, a zwłaszcza tam, gdzie istnieją możliwości szkolenia,
  - b) dopracowania się opartego na najnowszych wzorach światowych systemu i metod szkolenia zawodników, wprowadzenia najnowszych metod treningowych, stosowanych w krajach produkujących w tej dyscyplinie sportu,
  - c) podniesienia fachowych kwalifikacji pracujących trenerów przez stałe i obowiązkowe doszkalanie,
  - d) systemu zawodów odpowiedniego dla stopnia rozwoju pływactwa w kraju.
6. Szkolenie czołówki należy oprzeć w zasadzie o warunki krajowe przy uwzględnieniu uzasadnionych szkoleniowo startów międzynarodowych dla posiadających największe perspektywy rozwojowe zawodników (zwiększenie udziału w mitingach międzynarodowych w miejsce kosztownych spotkań międzypaństwowych).

22. Podnoszenie ciężarów

Wzrost popularności podnoszenia ciężarów wynika zarówno z walorów tego sportu jak i z wykorzystania ćwiczeń z ciężarami dla wyrobienia siły we wszystkich dyscyplinach sportu.

Przy możliwościach uprawiania tej dyscypliny w stosunkowo skromnych warunkach lokalowych — podnoszenie ciężarów posiada w kraju dość duże szanse rozwoju i rozszerzenia zasięgu. Wiązanie kulturystyki z dyscypliną sportu — podnoszeniem ciężarów na wzór zawodów sportowych — należy uznać za niewłaściwe.

W systemie zawodów przeprowadzonych przez PZPC wątpliwości budzi organizacja mistrzostw młodzików (względy na rozwój fizyczny i zdrowie młodzieży). W stosunku do możliwości rozwojowych i obecnej sytuacji w tej dyscyplinie — stan ilościowy i jakościowy kadry trenersko-instruktorskiej jest niewystarczający, co powoduje przesadną centralizację szkolenia czołówki i zaplecza. Poziom międzynarodowy czołówki — dobry.

Wnioski:

1. Podnoszenie ciężarów ma szerokie możliwości rozwoju, ale warunkiem właściwego rozwoju tej dyscypliny jest utworzenie jak największej ilości punktów ćwiczebnych i ośrodków, rozsianych po całym kraju.
2. PZPC winien zająć się wyłącznie tą dyscypliną — w rozumieniu sportowym, a w szczególności związek nie powinien zajmować się kulturystyką, której nie można traktować jako dyscyplinę sportu, a jedynie jako jedną z metod wychowania fizycznego, opartą o ćwiczenia siłowe.
3. W celu zapewnienia prawidłowego dopływu zaplecza do tej dyscypliny PZPC powinien rozwijać i zacieśniać współpracę, szczególnie z pionem wojskowym i wiejskim.
4. Należy dążyć przy współpracy PZPC z INKF do ustalenia dolnej granicy wieku uprawiania tej dyscypliny oraz opracowania metod treningowych z młodzieżą.
5. Należy organizować szkolenie i zwiększyć ilość kursów doszkoleniowych dla trenerów i instruktorów oraz przesyłać w teren materiały programowo-metodyczne.
6. Należy porozumieć się z producentem sprzętu, aby w szerszym niż dotychczas zakresie zabezpieczał potrzeby

sportowe dla tej dyscypliny (tani sprzęt popularny i wysokokwalifikowane sztangi).

7. Czołówkę tego sportu ze względu na wysoki poziom należy otoczyć opieką — dążąc do rozszerzenia jej zaplecza.

23. Rugby

Dzięki inicjatywie grupy działaczy, którzy zetknęli się z rugby w okresie wojny w Anglii i Francji — doprowadzono w r. 1955 do sztucznego powołania do życia Sekcji Rugby GKKFiT i w ślad za tym — do powstania kilkunastu sekcji rugby, rozgrywających zawody systemem ligowym — bardzo kosztownym dla uczestniczących w niej drużyn.

Dyscyplina ta nie wzbudziła jednak szerszego zainteresowania u publiczności, to też spotkania ligowe są wysoko deficytowe. W wyniku nikłego zasięgu (ledwie kilkuset zawodników) i wysokich kosztów — federacje nie są w stanie dotować tej dyscypliny, co doprowadza do stale zmniejszającej się ilości sekcji rugby (z 22 w r. 1957 do 7 w r. 1962). Stan ilościowy rugby w klubach na r. 1963 przewiduje się na 3—4 w całym kraju.

Próbowano również zainteresować tą dyscypliną młodzież przez organizację terenowych ośrodków młodzieżowych — dotowanych centralnie z funduszy GKKFiT. Nie dało to oczekiwanych rezultatów, przy czym dodać trzeba, że rugby nie znalazło oparcia w żadnym ze środowisk społecznych (wojsko, wieś, szkolnictwo nie zainteresowały się tym sportem). Poziom międzynarodowy jest bardzo słaby.

Wnioski:

W istniejącej sytuacji nie ma uzasadnienia dla dalszego sztucznego dotowania tej dyscypliny.

24. Saneczki

Saneczkarstwo reprezentowane przez sekcje klubowe i związek jest sportem wysokokwalifikowanym (wyczyn), nie mającym żadnego związku z masowym saneczkowaniem — popularną i zdrową rozrywką w okresie zimy, dostępną dla dzieci, młodzieży i starszych. Sport saneczkowy w rozumieniu wyczynowym jest sportem dość niebezpiecznym, przy czym jest to w zasadzie dyscyplina regionalna uprawiana przez wąską grupę zawodników w oparciu o kilka istniejących torów specjalnych — czemu towarzyszy działalność bardzo nikłego aktywu działaczy i szkoleniowców. Mimo tego notuje się wysokie osiągnięcia międzynarodowe czołówki.

Wnioski:

1. Saneczkowaniem, jako zdrową rozrywką dla dzieci, młodzieży i starszych powinny zajmować się organizacje masowej kultury fizycznej (szkoła TKKF przy pewnej pomocy PZSan (w dziedzinie budowy prostych torów, sprzętu i organizacji masowych imprez).
2. Ze względu na wejście saneczkarsstwa do programu Igrzysk Olimpijskich i dobre osiągnięcia międzynarodowe należy czołówkę otoczyć odpowiednią opieką, głównie ze strony PKOl, w oparciu o istniejącą bazę urządzeń (Krynica, Mikuszowice, Karpacz).

25. Strzelectwo

Sportowe strzelectwo kulowe jest dyscypliną pożyteczną z punktu widzenia obronności kraju. Uprawianie jednak tej dyscypliny jest ograniczone wysokimi kosztami broni i amunicji. Kultywują ją głównie MON, Gwardia i LOK. Nakłady z ich strony są dwukrotnie większe od dotacji GKKFiT. Uprawianie strzelectwa kulowego możliwe jest przede wszystkim z broni małokalibrowej. Poziom międzynarodowy strzelectwa kulowego — średni, przy tendencji do postępów, przy czym postęp ten jest uzależniony od posiadania drogiej, importowanej broni i amunicji oraz konsekwencji w realizacji planów szkoleniowych. Strzelectwo śrutowe w formach sportowych ograniczone jest do bardzo wąskiego grona uprawiających w związku z poważnymi kosztami urządzeń, broni i amunicji. Szerokie szkolenie w dziedzinie strzelań śrutowych możliwe jest do prowadzenia jedynie przez Polski Związek Łowiecki w ramach szkolenia myśliwych.

Wnioski:

1. Związek powinien nawiązać ściślejszą współpracę w dziedzinie podniesienia poziomu sportu strzeleckiego łącząc swoje wysiłki z zamierzeniami podejmowanymi w tej dziedzinie przez MON, Gwardię, LOK i inne organizacje społeczne.
2. W strzelectwie kulowym — wyczynowym należy skoncentrować wysiłki na konkurencjach olimpijskich, a czołowiec tego sportu zapewnić szkolenie i opiekę.
3. Zajmowanie się sportowymi formami strzelectwa śrutowego przez P. Zw. Strzel. Sport. należy uzależnić od ewentualnego porozumienia z Polskim Związkiem Łowieckim, gdyż koszta z tym związane przekraczają wielokrotnie możliwości finansowe związku.

Ze względu na tradycje i możliwości olimpijskie należy ewentualnie rozciągnąć opiekę (PKOl) nad wyróżniającymi się śrutowcami reprezentującymi wysoki poziom międzynarodowy.

26. Szachy

Z uwagi na łatwość organizowania życia szachowego w świetlicach klubowych, szachy mogą stanowić pożyteczną i wychowawczą rozrywkę dla najszerszych mas członków klubów sportowych, przyciągając równocześnie do społecznej pracy organizacyjnej w klubach w różnych dyscyplinach sportu wartościowy aktyw, którego brak jest wielu klubom.

Wnioski:

1. Z uwagi na walory umysłowe i wychowawcze należy grę w szachy popierać zarówno w działalności klubów sportowych, jak również w działalności Związku Szachowego.
2. Wysoki wyczyn szachowy i zakres kontaktów międzynarodowych uzależniać należy od poziomu reprezentowanego przez czołowych graczy polskich oraz od warunków finansowych tych kontaktów.

27. Szermierka

Z uwagi na drogi sprzęt, urządzenia i salę, szermierka ma ograniczone możliwości masowego uprawiania i roz-

woju. W kraju dyscyplina ta posiada duże tradycje i popularność. Poziom tej dyscypliny w poszczególnych broniach jest nierówny:

- we florecie kobiet słaby, we florecie mężczyzn dobry, rokuje dalsze postępy i posiada zaplecze młodzieżowe,
- w szpadzie przy posiadaniu dość wyrównanej i licznej czołówki — nie osiągnięto najwyższego poziomu międzynarodowego,
- w szabli, reprezentującej najwyższy poziom światowy, odczuwa się brak utalentowanego zaplecza.

W dotychczasowym systemie zawodów proporcja w ilości imprez i ilości startujących zawodników na szczeblu terenowym i szczeblu centralnym — jest niekorzystna dla szczebla terenowego. Pociąga to za sobą zwiększenie nakładów finansowych. Kadra szkoleniowa i stosowane metody szkoleniowe są na poziomie, ale w związku z zaawansowanym wiekiem kadry szkolącej, niepokój budzi brak dopływu młodych kadr. Stan bazy w stosunku do potrzeb jeszcze niewystarczający, mimo postępu w jakości sprzętu. Nakłady ze strony pionów i federacji większe od dotacji GKKFiT.

Wnioski:

1. Dopływ utalentowanego zaplecza i utrzymanie poziomu należy zabezpieczyć przez organizację pemo wyposażonych ośrodków szkoleniowych w terenie.
2. PZSzerm. winien koordynować działalność organizacyjną, szkoleniową i finansową między pionami, federacjami i ich klubami (np. organizacja wspólnych ośrodków).
3. Przy utrzymaniu w zasadzie dotychczasowego systemu zawodów i centralnego szkolenia — należy zwiększać ilości zawodów w terenie (np. turnieje i zawody międzyklubowe). Równocześnie należy zmniejszyć ilość zawodników startujących w zawodach centralnych.
4. Należy zwiększyć ilość kursów szkoleniowych i doszkoleniowych dla instruktorów i trenerów oraz zapewnić w najbliższych latach odpowiedniej liczbie polskich trenerów ukończenie na warunkach stypendialnych wyższej szkoły szermierczej w Budapeszcie.
5. W szkoleniu czołówki należy podnieść poziom floretu kobiet i szpady oraz zaplecze w szabli.
6. Ze względu na wysoki poziom czołówkę szermierki należy objąć opiekę przy uwzględnieniu optymalnych warunków dla określonej liczby zawodników.

28. Tenis

Możliwość uprawiania tenisa do późnego wieku stwarza zeń grę, która powinna być szerzej, niż to ma miejsce, uprawiana w formach rekreacyjnych. Jednak stojąca do dyspozycji baza (korty) nie jest w pełni wykorzystana — zwłaszcza na ziemiach zachodnich, w ośrodkach wczasowych itp. Ponadto szersze uprawianie tenisa utrudnia brak pilek. Jako dyscyplina sportowa — tenis jest kosztowny z uwagi na drogi sprzęt, utrzymanie kortów i małą ich przelotowość. Sprawia to, że tenis może być dostępny małej grupie ludzi, co nie sprzyja możliwościom ujawniania się talentów. Poziom czołówki słaby. Powodem tego stanu jest brak koncepcji szkoleniowej, możliwej do realizowania w naszych warunkach, brak kadry trenersko-instruktorskiej oraz braki w pracy ogólnorozwojowej i kondycyjnej z zawodnikami. Nakłady ze strony pionów i federacji niewiele przewyższają dotację GKKFiT.

Wnioski:

1. Należy dążyć do pełniejszego wykorzystania istniejącej bazy (kortów) przy równoczesnym zwróceniu uwagi na jej rentowność.
2. PZT winien ustalić koncepcję szkoleniową dostosowaną do warunków krajowych, ze szczególnym uwzględnieniem wzrostu poziomu dość licznej młodzieży, objętej szkoleniem.
3. Należy doszkolić kadrę pracującą w klubach ze zwróceniem uwagi na metodę nauczania gry, technikę gry oraz trening ogólnorozwojowy i kondycyjny.
4. W kalendarzu międzynarodowym należy uwzględnić udział w Pucharze Davisa ze względu na jego tradycje i udział młodzieży w Pucharze Galea. Inne kontakty międzynarodowe powinny być uzależnione od postępów utalentowanej młodzieży i związanych z kontaktami kosztów.

29. Tenis stołowy

Tenis stołowy należy w Polsce do najczęściej uprawianych gier sportowych, przy czym z znacznej mierze uprawiany jest poza zasięgiem Związku (świetlice, domy kultury, szkolnictwo, harcerstwo, LZS, TKKF, ośrodki wczasowe itp.). W dziedzinie wyczynu sportowego brak jest koncepcji szkoleniowych, w wyniku czego poziom tej dyscypliny — słaby.

Wnioski:

1. PZTS winien w szerszym stopniu niż dotąd nawiązywać współpracę z instytucjami i organizacjami dla związania się z podstawową masą uprawiających tę grę (np. organizacją masowych imprez i popularnych turniejów, szkolenie sędziów, opracowanie programów szkolenia itp.).
2. PZTS powinien w najbliższym czasie opracować i przedstawić koncepcję w zakresie szkolenia zawodników i kadry instruktorskiej w tenisie stołowym.
3. Istnieje potrzeba reformowania systemu rozgrywek w kierunku bardziej praktycznego i tańszego.
4. Szkolenie czołówki należy oprzeć o warunki krajowe, a kontakty zagraniczne uzależnić od poziomu i postępów zawodników oraz dogodnych warunków finansowych.

30. Wioślarstwo

Wioślarstwo jest sportem pożytecznym, możliwym do uprawiania do późnego wieku. Mimo tego, wioślarstwo ze względu na specjalny i stosunkowo drogi sprzęt oraz wymagania związane z akwenem — nie kwalifikuje się u nas jako sport masowy. Wioślarstwo regatowe w naszym kraju posiada duże tradycje. Poziom międzynarodowy u mężczyzn — średni, z wykazaną w ostatnich dwu latach tendencją do postępu; u kobiet — bardzo słaby. Dopływ chętnych do uprawiania tego sportu młodzieży hamowany jest brakiem dostatecznej ilości sprzętu w klubach. Trudności wynikają na skutek niewłaściwych proporcji między cenami wysokokwalifikowanego sprzętu regatowego (wykonywanego z zagranicznych surowców), a cenami sprzętu popularnego (sklejkowe łódzie klasy „C”). Poziom kadry trenerskiej, pracującej z czołówką, dość wysoki — przy pewnych trudnościach do przekazywania zbytniego przywiązania do tradycyjnych metod szkolenia. Nakłady ze strony pionów i federacji większe od dotacji GKKFiT.

Wnioski:

1. Podstawowym problemem dla tej dyscypliny jest zaopatrzenie w odpowiedni sprzęt regatowy i tani, popularny sprzęt dla szkolenia młodzieży oraz dla rekreacyjnego i turystycznego uprawiania tego sportu. Dlatego koniecznym jest rozszerzenie produkcji sprzętu w kraju — co miałoby decydujący wpływ na zwiększenie zasięgu tej pożytecznej dyscypliny.
2. Należy zwrócić uwagę na unowocześnienie metod treningu wioślarskiego, prowadzonego w klubach w sposób zbyt konserwatywny.
3. Wioślarstwo regatowe należy otoczyć opieką w ramach istniejącej bazy i akwenów wodnych.
4. Szkolenie czołówki wioślarskiej należy oprzeć o następujące zasady:
  - a) zapewnienie kadry męskiej pełne warunki szkoleniowe i niezbędne dla dalszego podnoszenia poziomu starty międzynarodowe,
  - b) szkolenie kadry kobiecej prowadzić przede wszystkim w warunkach krajowych, uzależniając sprawdziany międzynarodowe od jej poziomu i postępów.

31. Zapasy

Zapasy są dyscypliną o niewielkiej popularności, bez widoków na masowy rozwój. Wypływa to z charakteru tej dyscypliny, uprawianej w zamkniętych pomieszczeniach i z natury w niezbyt higienicznych warunkach. Poziom międzynarodowy zapasów — średni, przy braku wybitnych indywidualności wśród zawodników i słabej kadry trenerskiej i instruktorskiej. W systemie zawodów istnieją przerzuty spotkań drużynowych (I, II liga), co skracza do minimum okresy niezbędne dla prawidłowego szkolenia zawodników i nie gwarantuje czołowce postępów. Nakłady ze strony pionów i federacji większe od dotacji GKKFiT.

Wnioski:

1. Należy ograniczyć system rozgrywek drużynowych do I ligi i rozgrywek okręgowych przy likwidacji II ligi i położyć nacisk na organizowanie turniejów indywidualnych centralnych i terenowych.
2. Należy dążyć do decentralizacji szkolenia poprzez podniesienie kwalifikacji kadry szkolącej i pracę ośrodków terenowych (przy wykorzystaniu pracujących w Polsce trenerów zagranicznych).
3. Ze względu na możliwość uzyskania dobrych wyników międzynarodowych, należy otoczyć opieką wąską czołówkę (PKOl).

32. Żeglarstwo

Żeglarstwo we wszystkich formach i rodzajach posiada wiele zalet sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi fizycznemu, wychowaniu młodzieży i wyżyciu się. Korzystne warunki w kraju (morze, jeziora, rzeki) oraz wzrastające z roku na rok potrzeby i dążenie do spędzenia czasu wolnego nad wodą i na wodzie wpływają w widoczny sposób na zainteresowanie żeglarstwem, które jest atrakcyjnym nie tylko dla młodzieży, ale i dla starszych. Szeroki rozwój żeglarstwa, zarówno turystycznego jak i rekreacyjnego oraz poziom żeglarstwa regatowego uzależnione są jednak w naszych warunkach od możliwości bazy sprzętowej. Trudność potęguje fakt, że w istniejącym taborze morskim około

50% stojących do dyspozycji jednostek wymaga kapitalnych remontów lub kończy swój żywot. Metody i poziom szkolenia w żeglarstwie nie nasuwają zastrzeżeń. Poziom czołówki w niektórych kategoriach (zwłaszcza „Star” i „Latający Holender”) — średni, przy czym ze względu na małą ilość kontaktów międzynarodowych, brak jest prawidłowych kryteriów oceny. Żeglarstwo lodowe (bojery) traktować należy ze względu na warunki klimatyczne, jako dyscyplinę regionalną (jeziora mazurskie i augustowskie). Nakłady ze strony pionów i federacji na żeglarstwo znacznie większe od dotacji GKKFiT.

Wnioski:

1. Należy opracować przy współpracy PZZ z zainteresowanymi resortami, pionami, federacjami i innymi organizacjami perspektywiczny plan rozwoju żeglarstwa z uwzględnieniem następujących problemów:
  - a) dalszego upowszechniania żeglarstwa turystyczno-sportowego,
  - b) rozwoju żeglarstwa regatowego (morskiego, śródlądowego, lodowego),
  - c) rozwoju produkcji sprzętu żeglarskiego masowego i regatowego,
  - d) szkolenia kadry,
  - e) racjonalnej organizacji baz żeglarskich.
 Plan powyższy winien być zatwierdzony przez GKKFiT.
2. W zakresie szkolenia czołówki należy obecnie kłaść nacisk na rozwój klas olimpijskich oraz wśród młodzieży na kategorię „Cadet”.
3. Dla wybijających się zawodników, reprezentujących poziom międzynarodowy, należy zabezpieczyć niezbędne ilości sprawdzianów w startach międzynarodowych.

33. Sport motorowy

Sport i turystyka motorowa są ściśle związane z rozwojem przemysłu — szczególnie motoryzacyjnego.

Rozwój ten pociąga za sobą nie tylko konieczność rozbudowy i polepszenia sieci dróg, lecz także narzuca do rozwiązania inne problemy jak szkolenie kierowców, sprawy kultury jazdy, popularyzacji właściwych form turystyki motorowej, rozbudowy punktów obsługi i campingu itp. W ostatnich latach widoczny jest wybitny rozwój motoryzacji w kraju, szczególnie w zakresie motocykli. W chwili obecnej zarejestrowano już około miliona posiadaczy pojazdów jednośladowych.

Obserwuje się również znaczny wzrost liczby posiadaczy prywatnych samochodów. Zagadnienia te nie kończą się na sprawach krajowych, lecz coraz szerzej obejmują turystykę międzynarodową — przysparzając przy tym państwu dochody dewizowe. W związku z tym działalność PZM-u jest wyjątkowo szeroka, gdyż poza sprawami sportu obejmuje: szkolenie kierowców zawodowych i amatorskich, działalność turystyczną krajową i zagraniczną, działalność w zakresie rzeczoznawstwa technicznego i drogowego, gospodarkę w dziedzinie stacji obsługi, projektowaną organizację stacji diagnostycznych oraz szereg innych akcji w zakresie podnoszenia kultury jazdy, bezpieczeństwa ruchu drogowego itp. Na tle tak szerokiej i pomyślnie prowadzonej działalności — działalność sportowa PZM-u wykazuje jeszcze zbyt mały zasięg, szczególnie w sporcie motocyklowym. Powodem tego stanu są wysokie koszty utrzymania sekcji motorowych i ograniczone możliwości uzyskania sprzętu wyczy-

nowego. Sytuacja w poszczególnych dyscyplinach motorowych przedstawia się, jak następuje:

- a) w sporcie motocyklowym nastąpiła strata blisko 70% sekcji na skutek likwidacji ich przez LPŻ. Należy podkreślić równoległe poważne straty w sprzęcie w wyniku braku koncepcji przekazania sprzętu byłych klubów LPŻ innym jednostkom. Poziom międzynarodowy czołówki — średni. Postęp ten uwarunkowany jest od ilości i jakości sprzętu wyczynowego, przygotowanego przez przemysł. Na skutek starań działaczy PZM-u doszło do zawarcia porozumienia między przemysłem i PZM-em w sprawie produkcji krótkich serii wysokokwalifikowanych maszyn. Przemysł produkcję tę podjął i już dostarcza coraz lepsze motocykle, na których nasi zawodnicy odnieśli wiele cennych sukcesów międzynarodowych. Niestety równoległe z tym nie idą wysiłki PZM-u w wypracowaniu koncepcji szkoleniowej zawodników i przygotowania kadr szkolących, których zupełnie brak.
  - b) organizacją skupiającą automobilistów są terenowe automobilkluby sfederowane w PZM. Kluby te nie są dotowane i środki na działalność wypracowują we własnym zakresie. W zasadzie sport ten oparty jest na prywatnych posiadaczach samochodów i tylko bardzo wąska czołówka korzysta z maszyn kadrowych podczas udziału w imprezach za granicą. W tej sytuacji mimo dość wysokich umiejętności kierowców, trudno jest przewidywać szerszy rozwój kwalifikowanego sportu samochodowego, a również nie można oczekiwać osiągnięcia wysokich wyników międzynarodowych przy minimalnych możliwościach dostarczania maszyn kierowcom wysokiej klasy maszyn. Krajowy przemysł samochodowy mimo starań PZM-u wykazuje w tym kierunku minimalne zainteresowanie.
  - c) sport żużlowy oparty jest o kilkanaście klubów i sekcji. Szeroki rozwój tej dyscypliny nie jest pożądanym ze względu na jej charakter — imprezy czysto widowiskowej. Stąd też istnieje przyjęty w niej wzorem zagranicy system premiowania zawodników za starty i zdobyte punkty. Poziom międzynarodowy czołówki — dobry. (Polska znajduje się w trójce najlepszych zespołów świata obok Wielkiej Brytanii i Szwecji). Poziom ten jednak ostatnio nieco obniża się na skutek niekonsekwencji w realizacji planów szkoleniowych, zaniechania szkolenia zaplecza, zaniechania doszkalania trenerów i instruktorów.
- Środki na swą działalność PZM wypracowuje we własnym zakresie (dochody ze szkolenia kierowców, turystyki, ekspertyz itp.). Ze strony GKKFiT w zasadzie PZM nie otrzymuje dotacji na działalność, poza pewnymi środkami inwestycyjnymi na sprzęt z wpływów Totalizatora Sportowego i niewielką kwotą na działalność turystyczną. Nakłady ze strony pionów i federacji nie odpowiadają potrzebom tego sportu.

Wnioski:

1. Działalność PZM-u w zakresie szkolenia kierowców, turystyki, rzeczoznawstwa i innych sekcji mających na celu popularyzację techniki i polepszenie bezpieczeństwa ruchu drogowego należy uznać za społecznie pożyteczną.
2. Należy szerzej rozwijać słusznie podjętą akcję w kierunku organizowania szerokich rzesz posiadaczy pojazdów mechanicznych, a zwłaszcza motocykli i organizowania dla nich masowych imprez o charakterze turystyczno-sportowym.

3. Należy pogłębiać współpracę z przemysłem w dziedzinie produkcji wysokokwalifikowanych maszyn — uznaje się tę współpracę nie tylko za pożyteczną dla sportu, lecz również dla postępu technicznego, polepszenia produkcji w ogóle i elementu propagandowo-reklamowego polskiej produkcji motoryzacyjnej za granicą.
4. W zakresie sekcji i klubów motorowych należy kierować się zasadą tworzenia silnych klubów przy zakładach motoryzacyjnych (fabryki produkujące samochody, motocykle, traktory, autobusy, przedsiębiorstwa transportowe itp.), oraz należy rozważyć możliwości organizowania terenowych klubów motocyklowych na wzór istniejących automobilklubów.
5. Sport motocyklowy (raidy i crossy) należy uznać jako pierwszoplanowy wśród sportów motorowych. W tej dziedzinie PZM powinien położyć szczególny nacisk na opracowanie założeń metodyczno-szkoleniowych i wyszkolenie kadry trenersko-instruktorskiej. Czołówka tego sportu winna być otoczona wszechstronną opieką PZM. Wyścigi motocyklowe należy ograniczyć do 2—3 ośrodków w kraju.
6. Bazą dla sportu samochodowego w dalszym ciągu powinny być w głównej mierze samochody prywatne, a ponadto klubowe i związkowe z tym, że ścisłą czołówkę można zaopatrywać w minimalną ilość wysokiej jakości maszyn importowanych, dla startu w raidach międzynarodowych, w których nasz udział ma swe poważne znaczenie m. in. dla popularyzacji i ściągnięcia samochodowej turystyki zagranicznej do Polski. Czołówka ta powinna być starannie eliminowana na podstawie wyników krajowych. Sport samochodowy — wyścigowy może być uprawiany wyłącznie w oparciu o maszyny formuły „Junior” produkowane przez PZM i kluby.
7. Sport żużlowy w dalszym ciągu powinien rozwijać się przy zachowaniu zasady samowystarczalności tych sekcji w klubach. Szczególnym zadaniem PZM-u w tej dziedzinie jest podjęcie szkolenia zawodników wg opracowanych założeń szkoleniowych, doszkalania trenerów i instruktorów, zwiększenie opieki nad zapleczem, bezwzględne egzekwowanie wymagań odnośnie stanu torów, dyscypliny zawodników i działaczy klubowych. Wymagania te powinny mieć wpływ nie tylko na poziom sportowy, lecz również na zwiększenie bezpieczeństwa zawodów i treningów.
8. Sport cartingowy powinien rozwijać się tylko w tych ośrodkach, które posiadają możliwości finansowo-warsztatowe. Środki ze strony PZM-u na ten cel powinny ograniczyć się wyłącznie do pomocy w organizacji zawodów.
9. PZM powinien zwrócić specjalną uwagę na właściwą organizację imprez, a zwłaszcza międzynarodowych w raidach motocyklowych i samochodowych oraz uzupełnienie i uściślenie regulaminów zawodów w tych dyscyplinach.
10. Należy zwrócić większą niż dotychczas uwagę na podniesienie poziomu istniejących kadr sędziowskich i uzupełnienie ich młodymi.
11. Należy zaktywizować dotychczas nieistniejący w PZM odcinek opieki lekarskiej. Dotyczy to utworzenia odpowiedniej komisji, opracowania zakresu badań i testów dla kwalifikowanych zawodników i zasad współpracy między lekarzem a kadrą szkolącą.

Powyższe zagadnienia powinny zostać ujęte w formie perspektywicznego planu rozwoju sportu motorowego opracowanego przez PZM przy współpracy zainteresowanych

resortów, pionów, federacji i innych organizacji — zatwierdzonego następnie przez GKKFiT.

34. Alpinizm

Działalność prowadzona przez Klub Wysokogórski i jego Oddziały terenowe jest działalnością bardzo specyficzną, odbiegającą zdecydowanie od profilu działania wszystkich pozostałych dyscyplin sportu, uprawianych w Polsce. Alpinizm należy traktować raczej jako najbardziej wyspecjalizowaną formę wycieczkowej turystyki wysokogórskiej.

Wnioski:

1. Działalność Klubu Wysokogórskiego uznać należy za pożyteczną, jako najwyższą formę specjalistycznej, wycieczkowej turystyki wysokogórskiej.
2. Działalność tę należy nadal popierać przez państwo w ramach istniejących możliwości.

16.

PISMO OKÓLNE Nr 5

PRZEWODNICZĄCEGO GŁÓWNEGO KOMITETU KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI

z dnia 1 marca 1963 r.

w sprawie ograniczenia kosztów delegacji (podróży) w sprawach kultury fizycznej i turystyki.

W celu:

- ograniczenia kosztów delegacji (podróży) w sprawach kultury fizycznej i turystyki, zwłaszcza zaś zmniejszenia wydatków związanych z organizacją zawodów i imprez sportowych;
  - prawidłowego stosowania przepisów zarządzenia nr 49 Przewodniczącego GKKFiT z dnia 17 marca 1961 r. w sprawie należności za czas podróży lub delegacji w sprawach kultury fizycznej i turystyki (Dz. Urz. GKKFiT Nr 1, poz. 7 oraz Nr 4, poz. 39)
- ustala się, co następuje:
1. Organizatorzy imprez, zawodów, kursów, zgrupowań, narad oraz innych akcji zbiorowych organizowanych w dziedzinie kultury fizycznej i turystyki, zwanych w dalszym ciągu „imprezami” — powinni korzystać z usług:
    - 1) tanich zakładów hotelarskich,
    - 2) zakładów żywienia zbiorowego zapewniających tanie, pożywe wyżywienie.
  2. Zakwaterowanie uczestników imprezy w hotelu specjalnej kategorii oraz ich żywienie w zakładzie gastronomicznym specjalnej kategorii może mieć miejsce w wyjątkowych uzasadnionych przypadkach za uprzednią zgodą Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki.
  3. Wnioski o wyrażenie zgody na korzystanie z usług zakładów hotelarskich i gastronomicznych specjalnej kategorii mogą w zasadzie dotyczyć tylko uczestników spotkań międzypaństwowych, jeżeli korzystanie przez nich z tego rodzaju usług jest szczególnie uzasadnione.

4. Organizatorzy imprez międzynarodowych powinni ograniczyć do minimum:
  - 1) stosowanie górnych stawek wyżywieniowych określonych w § 20 ust. 1 cytowanego na wstępie niniejszego pisma zarządzenia nr 49 Przewodniczącego GKKFiT;
  - 2) występowanie do GKKFiT z wnioskami w sprawie zastosowania stawek wyżywieniowych, o których mowa w § 20 ust. 2 cytowanego zarządzenia nr 49 Przewodniczącego GKKFiT.
5. Każdy wniosek, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, powinien być szczegółowo uzasadniony.
6. Zobowiązuje się Departament Sportu GKKFiT do:
  - 1) dokładnej selekcji napływających wniosków o wyrażenie zgody na korzystanie z usług zakładów hotelarskich i gastronomicznych specjalnej kategorii oraz zwiększenie stawek wyżywieniowych;
  - 2) wyrażania pozytywnej opinii w przedmiocie wniosków (pkt 1) w wyjątkowych szczególnie uzasadnionych przypadkach.
7. Wszystkie jednostki organizacyjne objęte przepisami cytowanego zarządzenia nr 49 Przewodniczącego GKKFiT powinny ściśle przestrzegać, by od osób, którym wypłacany jest zwrot kosztów podróży, pobierane były oświadczenia o posiadaniu lub nieposiadaniu uprawnień do ulg taryfowych.

PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
(—) Włodzimierz Reczek

KOMUNIKATY

Wykaz ogłoszonych aktów normatywnych wchodzących w zakres działania lub zainteresowania jednostek resortu kultury fizycznej i turystyki.

A. Dziennik Ustaw:

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 lutego 1963 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania dotacji budżetowych organizacjom społecznym oraz kontroli wykorzystania tych dotacji — Nr 4, poz. 23.

B. Monitor Polski:

- 1) zarządzenie nr 11 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1963 r. zmieniające zarządzenie z dnia 1 lutego 1962 r. w sprawie zasad gospodarowania bezosobowym funduszem płac w jednostkach państwowych i społecznych nie będących przedsiębiorstwami — Nr 9, poz. 41,
- 2) zarządzenie nr 12 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1963 r. w sprawie udostępnienia danych liczbo-

- wych, informacji statystycznych i innych materiałów służbowych — Nr 9, poz. 42,
- 3) zarządzenie nr 13 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1963 r. w sprawie trybu współdziałania Państwowej Inspekcji Handlowej z organami kontroli państwowej, spółdzielczej i społecznej — Nr 9, poz. 43,
- 4) uchwała Rady Ministrów nr 22 z dnia 17 stycznia 1963 r. zmieniająca uchwałę w sprawie amortyzacji środków trwałych — Nr 10, poz. 48,
- 5) uchwała Rady Ministrów z dnia 4 lutego 1963 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitalnych remontów jednostek państwowych w 1963 r. — Nr 11, poz. 57,
- 6) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 1 lutego 1963 r. w sprawie gospodarowania etatami i funduszem płac w jednostkach i zakładach budżetowych w roku 1963 — Nr 11, poz. 59,
- 7) zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 28 stycznia 1963 r. zmieniające zarządzenie w sprawie określenia przypadków nie stanowiących przeszkody do pobierania dodatków specjalnych przez pracowników nauki i pracowników dydaktycznych — Nr 11, poz. 61,
- 8) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 24 stycznia 1963 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania przy ustaleniu dochodów organizacji społecznych odpisów na zużycie za koszt uzyskania przychodów — Nr 12, poz. 65,
- 9) uchwała Rady Ministrów nr 56 z dnia 29 stycznia 1963 r. w sprawie badania sprawozdań finansowych przedsiębiorstw państwowych — Nr 13, poz. 70,
- 10) zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 stycznia 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody — Nr 13, poz. 72—76,
- 11) zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 stycznia 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody — Nr 14, poz. 81—82,
- 12) zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 1 lutego 1963 r. w sprawie określenia przełożonej władzy służbowej uprawnionej do wydawania upoważnień do nakładania i ściągania grzywien w drodze mandatu karnego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz ustalenia wykroczeń, za które można nakładać grzywny w drodze mandatu karnego — Nr 14, poz. 84,
- 13) uchwała Rady Ministrów nr 61 z dnia 29 stycznia 1963 r. w sprawie koordynacji działalności w zakresie zagospodarowania turystycznego kraju — Nr 15, poz. 85,
- 14) zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 stycznia 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody — Nr 15, poz. 90.

Redakcja i Administracja Dziennika Urzędowego GKKFiT — Warszawa, ul. Litewska 2/8, telefon 8-23-15.

Zamówienia na prenumeratę należy kierować do Redakcji Dziennika Urzędowego — Warszawa, ul. Litewska 2/8. Prenumerata roczna wynosi 30 zł. Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Redakcji Dziennika Urzędowego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w NBP — Warszawa, V Oddz. Miejski 1529-91/I-514. Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów wnosić należy do redakcji w terminie 10-cio dniowym po otrzymaniu następnego numeru.

ODBIORCA:

Oplatę uiszczono gotówką

Cena zeszytu 2,50 zł